

ZBO-BEGROTING 2007

DE NEDERLANDSCHE BANK NV

**Goedgekeurd door
Raad van Commissarissen**

**AMSTERDAM
30 november 2006**

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
HIGHLIGHTS 2007	5
1 TOEZICHT ALGEMEEN, EUR 96,78 MILJOEN.....	7
1.1 Doelstellingen en de daarvoor te verrichten inspanning.....	7
1.2 Beheersing van risico's	18
1.3 Begrote kosten en financiering.....	19
2 TOEZICHT PER DOELGROEP.....	25
2.1 Banken, EUR 38,01 miljoen	25
2.2 Pensioenfondsen, EUR 21,96 miljoen	26
2.3 Verzekeraars, EUR 26,76 miljoen	27
2.4 Geldtransactiekantoren, EUR 2,52 miljoen	29
2.5 Beleggingsinstellingen, EUR 0,88 miljoen.....	30
2.6 Beleggingsondernemingen, EUR 2,89 miljoen.....	31
2.7 Trustkantoren, EUR 3,13 miljoen	31
2.8 Wid/Wet Mot/Sanctiewet, EUR 0,63 miljoen.....	32
3 EXPORTKREDIET EN –INVESTERINGSVERZEKERING, EUR 2,6 MILJOEN.....	34
3.1 Doelstellingen en daarvoor te verrichten inspanning.....	34
3.2 Begrote kosten.....	35
BIJLAGE 1 PROFIEL VAN HET TOEZICHT DOOR DNB	37
1 Markttoetreding.....	38
2 Regulier toezicht	38
3 Handhaving	41
4 Beleidsontwikkeling.....	42
BIJLAGE 2 ONDERSTEUNING TOEZICHT, EUR 31,4 MILJOEN.....	44
1 Besturing, EUR 6,5 miljoen	45
2 ICT-ondersteuning, EUR 8,8 miljoen	46
3 P&o-ondersteuning, EUR 2,6 miljoen	46
4 Communicatie ondersteuning, EUR 2,3 miljoen	46
5 Informatievoorziening, EUR 6,2 miljoen.....	47
6 Facilitaire diensten, EUR 3,5 miljoen	47
7 Beveiliging en transport, EUR 1,6 miljoen.....	47
BIJLAGE 3 HEFFINGSSYSTEMATIEK TOEZICHT.....	48
1 Heffingssystematiek.....	48
2 Boetes en dwangsommen.....	49
3 Wijze van heffen en verrekenen.....	49
BIJLAGE 4 ONTWIKKELING TOEZICHTKOSTEN.....	50

INLEIDING

Voor u ligt de toezichtbegroting van De Nederlandsche Bank NV (DNB) voor 2007. Als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) voert DNB taken uit op het gebied van prudentieel toezicht op financiële instellingen (Toezicht) en adviseert over exportkrediet- en investeringsverzekeringsfaciliteiten (EKV).

Begrotingssystematiek

In de begroting wordt ingegaan op de doelstellingen, de daarvoor te verrichten inspanningen en de benodigde middelen¹. Bij aanvang van het jaarlijkse begrotingsproces worden de verwachte (externe en interne) ontwikkelingen voor de komende vijf jaar vastgesteld. Op basis daarvan worden de interne plannen en de begroting voor het komende begrotingsjaar opgesteld. Onderdeel van het begrotingsproces is het voeren van overleg met stakeholders (panels) over het deel van de DNB-begroting dat betrekking heeft op de toezichttaak van DNB.

Grondslag begroting 2007

Op grond van artikel 19 van de Statuten van De Nederlandsche Bank stelt DNB jaarlijks een begroting op van de te verwachten bestedingen. Deze begroting dient te worden goedgekeurd door de Raad van Commissarissen (RvC). Op grond van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de nieuwe Pensioenwet (Pw), die per 1 januari 2007 in werking treden, wordt het deel van de DNB-begroting dat betrekking heeft op de toezichttaken in concept ter advisering voorgelegd aan een panel van representatieve vertegenwoordiging van de onder toezicht staande instellingen. Daarbij zijn de desbetreffende ministeries als toehoorder aanwezig. De besluitvorming van de RvC over de begroting wordt voorbereid door de uit haar midden geformeerde Financiële Commissie (FC), die daartoe een bedrijfseconomische en beleidsmatige toetsing uitvoert. Na goedkeuring van de DNB-begroting door de RvC, wordt het deel van de begroting dat betrekking heeft op activiteiten die DNB als zelfstandig bestuursorgaan verricht, ter instemming aan de ministers van Financiën en SZW voorgelegd, de laatste met betrekking tot het toezicht op pensioenuitvoerders. Deze instemming is gebaseerd op een marginale toetsing die voortbouwt op de goedkeuring door de RvC. Na instemming doet DNB daarvan mededeling in de Staatscourant en wordt de begroting gepubliceerd op de website van DNB.

Opbouw document

Het document is als volgt opgebouwd: na de 'highlights' wordt in hoofdstuk 1 op het niveau van 'toezicht algemeen' de toezichtbegroting behandeld. In hoofdstuk 2 wordt dit vervolgens op het niveau van 'toezicht per doelgroep' gedaan. In hoofdstuk 3 wordt de begroting met betrekking tot EKV gepresenteerd. In bijlage 1 is een beschrijving van het (generieke) toezichtprofiel van DNB opgenomen. Bijlage 2 bevat een toelichting op de kosten van ondersteunende activiteiten voor toezicht en de

¹ DNB gaat in haar begroting tevens in op de risico's en beheersmaatregelen die impact hebben op het bereiken van de maatschappelijke effecten en bijbehorende operationele doelstellingen.

belangrijkste toerekeningsleutels. In bijlage 3 is een uiteenzetting van de heffingssystematiek opgenomen. In bijlage 4 ten slotte wordt een tabel met de historische kostenontwikkeling gepresenteerd.

Deze begroting is naar huidige inzichten opgesteld. Dit betekent dat tijdens de uitvoering van de activiteiten hiervan kan worden afgeweken indien omstandigheden daartoe aanleiding geven. Voor de hoofdtak 'toezicht' kan bijvoorbeeld een flexibele cross-sectorale inzet van de toezichtcapaciteit – gebaseerd op de veranderde risicoprofielen per sector – leiden tot een realisatie die afwijkt van de begroting. Deze afwijkingen van de begroting zullen expliciet worden verantwoord.

Door afrondingsverschillen zijn in de tabellen sommige totalen niet precies de som van de daarboven opgenomen bedragen.

HIGHLIGHTS 2007

Begrote ZBO-kosten

Uitgangspunt voor de vaststelling van het kader toezichtkosten voor 2007 vormt het kader voor 2006 (totaal EUR 95,3 miljoen). Dit is verhoogd met de verwachte inflatie van twee procent (EUR 1,9 miljoen), het effect van de invoering van RJ-271 op de pensioenlasten van DNB (EUR 1,8 miljoen) en de extra kosten van de intensiveringen van de toezichttaken voor verzekeraars (EUR 2,0 miljoen) en geldtransactiekantoren (EUR 0,2 miljoen). Het totale kader voor 2007 wordt daarmee EUR 101,2 miljoen.

De intensivering voor het verzekeringstoezicht hangt vooral samen met de invoering van de Wft, de Zorgwet en Solvency II. Het intensievere toezicht op geldtransactiekantoren vloeit voort uit een structurele toename van integriteitincidenten, waarvoor meer juridische ondersteuning nodig is.

De toezichtbegroting voor 2007 van DNB blijft als geheel binnen het kader (zie onderstaande tabel).

Tabel Highlights: Toezichtkosten begroting 2007 versus kader

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings- instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Totaal begroting '07	38,01	21,96	26,76	2,52	0,88	2,89	3,13	0,63	96,78
Totaal extern kader '07	41,02	22,00	26,75	2,52	1,06	3,63	3,40	0,79	101,16
Verschied begroting-kader '07	-3,01	-0,04	0,01	0,00	-0,18	-0,73	-0,27	-0,16	-4,38

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen

De begroting voor het toezicht op Verzekeraars en Pensioenfondsen lag in eerste instantie boven het kader. De overschrijdingen zijn in lijn met het in de begroting 2006 gemelde spanningsveld in de verdeling van het kader tussen doelgroepen. Om in 2007 aan het kader te voldoen, is de toezichtcapaciteit in menskracht (uitgedrukt in fte) voor beide doelgroepen verlaagd. Deze verlaging lijkt op het eerste gezicht verantwoord. Echter, op dit moment worden de implicaties voor het toezicht nog onderzocht. De uitkomst van dat onderzoek zou een gesprek over de toereikendheid van de kaders noodzakelijk kunnen maken.

De aanwezige ruimte voor het toezicht op banken en de overige sectoren wordt in 2007 niet opgevuld. In de jaren na 2007 mag er echter – in het bijzonder voor banken – een toename van de toezichtactiviteiten worden verwacht door de intensivering van het integriteitstoezicht en de invoering van Bazel II.

De begrote kosten voor EKV dalen met EUR 0,1 miljoen naar EUR 2,6 miljoen in 2007. Per saldo is de daling het gevolg van efficiëntiebesparing en inflatie.

Meerjarige ontwikkeling toezichtkosten

DNB streeft naar een continue verbetering van de verhouding van primaire en ondersteunende kosten, een grotere beheersbaarheid van kosten en bedrijfsvoering en een structurele verlaging van ondersteunende kosten. Met ingang van 2007 zal DNB fluctuaties in de aan toezicht toe te rekenen overhead stabiliseren. Daarmee wordt het effect gedempt dat toezichtsactiviteiten niet volgens planning kunnen worden uitgevoerd door kostenontwikkelingen die geen directe relatie met toezicht hebben. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de omvang van de toezichtinspanningen mede afhankelijk is van de mate waarin instellingen kiezen voor 'compliant' gedrag. Een onzekerheid betreft de stijging van de juridische kosten als gevolg van de juridisering van de maatschappij (toenemende procesbereidheid van instellingen). De ambitie van DNB is dat de toegerekende ondersteuning moet meeschalen met de omvang van de primaire activiteiten. Om dit te bereiken wordt gewerkt aan een verdere flexibilisering van de ondersteuning.

Doelen voor toezicht in 2007

DNB heeft (onveranderd) drie hoofddoelstellingen voor het komende jaar: goede uitvoering van het toezicht; goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de toezichtpraktijk; en verdere professionalisering van het toezicht. Specifiek voor 2007 wordt bij de invulling van bovengenoemde toezichttaken expliciet aandacht besteed aan het verhogen van synergie (voornamelijk door cross-sectorale risicoanalyse), invoering van nieuwe wetgeving (Wft, Pw), de ontwikkeling van 'rule-based' naar 'principle-based' toezicht, meer risicogebaseerd toezicht, integriteit en de effectiviteit en efficiëntie van het toezichtproces. Om het toezichtproces effectiever en efficiënter te maken wordt de organisatie van toezichtactiviteiten verbeterd door een vermindering van het aantal uitvoerende toezichtdivisies (van vier naar drie).

Samenwerking binnen DNB

Bij de uitvoering van de toezichttaken werken de toezichtmedewerkers nauw samen met medewerkers van andere afdelingen van DNB. Daar waar het toezichtinstrumentarium raakvlakken heeft met ontwikkelingen op de financiële markten of algemeen economische ontwikkelingen, is het uitwisselen van expertise van grote waarde. Zo wordt bijvoorbeeld over de pensioenfondsen periodiek overleg gevoerd tussen toezichtmedewerkers en collega's van Financiële stabiliteit teneinde gezamenlijk de (gewijzigde) risico's en implicaties voor stabiliteit vast te stellen. Omgekeerd wordt de toezichtregelgeving binnen de organisatie beoordeeld op macro-economische implicaties. Een ander voorbeeld is de voorbereiding van de toezichtregelgeving, die in samenwerking met de juridische experts wordt voorbereid, in zogenoemde 'drafting panels' van DNB.

1 TOEZICHT ALGEMEEN, EUR 96,78 MILJOEN

Dit hoofdstuk behandelt de toezichtbegroting voor 2007 op het niveau 'Toezicht algemeen'. Daarbij wordt ingegaan op de belangrijkste toezichtdoelstellingen van DNB en de daarvoor te verrichten specifieke inspanningen (paragraaf 1.1), de risico's die het behalen van de doelstellingen volgend jaar in de weg kunnen staan (paragraaf 1.2), de begrote kosten 2007 en de financiering ervan (paragraaf 1.3). De meer generieke toezichtactiviteiten (markttoetreding, regulier toezicht, handhaving en beleidsontwikkeling) zijn beschreven in bijlage 1.

1.1 Doelstellingen en de daarvoor te verrichten inspanning

DNB is in Nederland de prudentieel toezichthouder voor financiële instellingen. Zij ziet erop toe dat financiële instellingen voldoende vermogen hebben om aan hun verplichtingen te voldoen en dat de instellingen een solide en integere bedrijfsvoering hebben. Dit alles in het belang van het publiek dat vertrouwt op de stabiliteit van het financiële stelsel en de instellingen die daarvan deel uitmaken. In concreto betekent dit dat DNB eisen stelt aan het risicobeheer, de integriteit van de bedrijfsvoering, de solvabiliteit en liquiditeit en de naleving van wet- en regelgeving bij banken, verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen. Het te allen tijde voorkomen van een faillissement mag echter niet van het toezicht worden verwacht. De continuïteit van een financiële instelling (en dus ook het voorkomen van een faillissement) is de primaire verantwoordelijkheid van het management van de betreffende instellingen.

DNB onderscheidt drie hoofddoelstellingen voor het toezicht die de ambitie van stabiele financiële instellingen en een stabiel financieel stelsel gestalte moeten geven. De belangrijkste is de goede uitvoering van het toezicht op de financiële instellingen. De tweede hoofddoelstelling is het goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de toezichtpraktijk. De derde hoofddoelstelling is de verdere professionalisering van het toezicht. De drie hoofddoelstellingen worden hieronder toegelicht, waarbij de specifieke doelstellingen en activiteiten van DNB voor 2007 worden beschreven.

Hoofddoelstelling 1: goede uitvoering toezicht in 2007

Goed toezicht is marktgericht, effectief, efficiënt, proportioneel, transparant en onafhankelijk. Het draagt bij aan een stabiel en integer financieel stelsel, veilige financiële aanspraken en een efficiënt en betrouwbaar betalingsverkeer. In grote lijnen streeft DNB naar een risicogebaseerde, transparante en verantwoordbare wijze van toezicht. Om dit waar te maken moet het toezicht steeds kunnen steunen op een actueel beeld van de 'prudentiële status' van de financiële instellingen, zich kunnen vergewissen van de integriteit en het integer handelen van de betrokken bestuurders en zo nodig, zeker in bijzondere situaties, in staat zijn haar toezichtcapaciteit flexibel in te zetten. Daarvoor is het noodzakelijk te allen tijde een actueel beeld te hebben van de financiële positie van de instellingen en van de risico's die deze

(kunnen) bedreigen. Met dit actuele inzicht kan DNB tijdig en effectief interveniëren, mocht de noodzaak daartoe bestaan.

a. Vastlegging FIRM

In 2006 is voor het toezicht op banken, financiële conglomeraten, verzekeraars en pensioenfondsen het risico-analysetool FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) in gebruik genomen. FIRM biedt een geïntegreerde risicoanalyse-methodologie. FIRM is ingezet om continu te kunnen beschikken over een adequaat beeld van het risicoprofiel van de onder toezicht staande instellingen. Continu dienen de bevindingen vanuit het toezicht te worden benut om dit beeld te actualiseren. Dit beeld wordt gekwantificeerd in zogenoemde FIRM-scores. FIRM maakt het tevens mogelijk om de risicoprofielen en belangrijkste aandachtspunten op gestructureerde wijze door te nemen met de onder toezicht staande financiële instellingen. In de loop van 2006 wordt FIRM volledig gevuld met de relevante gegevens. Vanaf 2007 wordt de planning voor de periodieke gesprekken en onderzoeken gebaseerd op de gegevens uit FIRM. In 2007 zal het systeem verder worden uitgebreid. Met ingang van 2007 zullen de FIRM-scores ook aan de betreffende instellingen worden voorgelegd.

b. Intensivering integriteitstoezicht

Integriteitsvraagstukken leiden vaak tot prudentiële issues. Het integriteitstoezicht is in de eerste plaats gericht op het verkrijgen van een actueel beeld van de omvang van de integriteitsrisico's. Vervolgens wordt het niveau van de beheersing en de integere bedrijfsvoering bij de betrokken instelling in kaart gebracht. Uitgangspunt voor het integriteitstoezicht is de cross-sectorale en risicogeorieënteerde benadering. Toezichtmiddelen worden gericht ingezet op de sectoren, en daarbinnen op de instellingen, waar de netto-risico's het grootst zijn. Voor het verkrijgen van een actueel beeld wordt in de tweede helft van 2006 het middel van de zogenaamde 'self assessment' ontwikkeld. Met het 'self assessment' wordt beoogd dat instellingen, aan de hand van gerichte vragen, DNB gaan informeren over hun eigen integriteitsrisicoprofiel en bedrijfsvoering. Het 'self assessment' zal in 2007 worden toegepast. Het zal onderdeel uitmaken van het toezichtproces en ondersteuning bieden aan FIRM.

Verder zal ten behoeve van integriteitstoezicht een Mot-scoringsmodel worden ontwikkeld. Dit model biedt handvatten voor DNB om structureel en risicogebaseerd Wet Mot-toezicht uit te oefenen. Op basis van de cross-sectorale risicobenadering zullen de inspanningen in eerste instantie worden geconcentreerd op banken vanwege het relatief hogere integriteitsprofiel. Periodiek worden vanuit de risicoanalyse de relevante thema's geïdentificeerd. Deze thema's worden vervolgens speerpunten in het toezicht en de communicatie. In 2006 is een project gestart voor het inventariseren van onder meer de integriteitsrisico's bij beleggingen in onroerend goed. Gericht onderzoek hiernaar start in 2007. Ook wordt volgend jaar een nadere inventarisatie gemaakt van themagerichte onderzoeken. Daaraan zal gevolg worden gegeven in 2008.

c. Instellingsspecifiek toezichtprogramma, inclusief risk mitigation

Ieder jaar wordt het toezichtprogramma voor het komende jaar opgesteld. Voor 2007 wordt dit proces aangescherpt door de vaststelling van het toezichtprogramma meer dan voorheen te baseren op een risicoanalyse van de betreffende instelling. Uitgangspunt voor deze analyse vormt het risicoprofiel, zoals vastgelegd in FIRM. Op basis hiervan, met aanvullende informatie over verwachte externe ontwikkelingen in onder meer de financiële sector, financiële markten en wet- en regelgeving, zullen de speerpunten voor het toezicht worden bepaald (zie aandachtspunten per doelgroep in hoofdstuk 2). Indien zich sectorbrede aandachtspunten aandienen, worden de activiteiten sectorbreed uitgevoerd, wat de mogelijkheid biedt van een vergelijking tussen de instellingen. Vervolgens wordt bekeken welke toezichtinstrumenten, vanuit het oogpunt van effectiviteit, het best kunnen worden ingezet. Gestreefd wordt naar een optimale inzet van de capaciteit, waarbij expliciet rekening wordt gehouden met activiteiten van buitenlandse toezichthouders en samenwerking met hen. De intentie is het risicoprofiel en aandachtspunten met de instellingen te bespreken. Gedurende het jaar zal geregeld worden stilgestaan bij de veranderingen in het risicoprofiel en worden bekeken of het programma moet worden bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen of inzichten.

d. Bazel II/CRD

De voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe solvabiliteitsrichtlijnen, beter bekend als Bazel II respectievelijk CRD (Capital Requirement Directive, de Europese vertaling van Bazel II), zijn nog steeds in volle gang, zowel bij de desbetreffende instellingen (banken en beleggingsondernemingen) als bij DNB. De invoering is voorzien voor 1 januari 2007 respectievelijk 1 januari 2008 (afhankelijk van gekozen variant voor risicometing). Binnen DNB ligt het accent nu op de voorbereiding van de goedkeuring van de interne modellen, die de onder toezicht staande instellingen willen gebruiken voor het meten van de risico's, en de samenwerking met toezichthouders in andere landen waar de onder toezicht staande instellingen actief zijn. Daarnaast wordt intensief gewerkt aan de verdere uitwerking van de zogenoemde 'supervisory review' (de wijze waarop een instelling haar risicoprofiel vaststelt, beheerst en benodigde kapitaalbuffers aanlegt en de beoordeling daarvan door de toezichthouder) en de voorbereiding van nadere regelgeving (voornamelijk in de vorm van toezichthouderregels voortvloeiend uit EU-richtlijnen) en rapportagevereisten. Onderdeel van de voorbereiding is en blijft de goede afstemming met de Nederlandse Vereniging van Banken en de Raad voor de Effectenbranche over uitvoeringsaspecten van de nieuwe regeling en de Nederlandse inbreng in het internationale overleg.

e. Uitvoering toezicht op Pension Fund Governance (PFG) conform STAR

Op 1 januari 2006 zijn de regels voor PFG ingevoerd door de pensioenfondsen zelf; de implementatie hiervan moet uiterlijk 1 januari 2008 zijn afgerond. PFG stelt een pensioenfonds verplicht zich te beperken tot het uitvoeren van de pensioenregeling en tot de werkzaamheden die daarmee rechtstreeks verband houden. Een ander in het oog springende eis is dat er intern toezicht moet komen en dat daarbij het bestuur van het pensioenfonds verantwoording moet afleggen aan de belanghebbenden. Het is de

bedoeling om vanaf 2008 de regels ook in de Pensioenwet vast te leggen, waardoor het toezicht bij DNB komt te liggen. Vanaf 2006 is PFG al een vast onderdeel van de toezichtgesprekken en onderzoeken. Medio 2007 zal DNB een aantal vragen sectorbreed stellen om inzicht te krijgen in de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van PFG.

f. Asset pooling pensioenfondsen

In lijn met de toenemende internationalisering en globalisering wordt ook het vermogensbeheer van nationaal werkende ondernemingspensioenfondsen gebundeld in grensoverschrijdende vermogensbeheerfondsen. Deze fondsen doen het vermogensbeheer voor de nationale pensioenfondsen van een concern. Enkele concerns zijn hier in de afgelopen jaren mee begonnen. In de komende jaren zal dit naar verwachting verder toenemen. De diverse nationale toezichthouders onderhouden contact met elkaar en wisselen informatie uit op basis van internationale afspraken.

Hoofddoelstelling 2: goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen

De financiële wereld is aan veel veranderingen onderhevig en wordt steeds complexer. Vanzelfsprekend monitoort DNB deze veranderingen nauwgezet en pro-actief om een goede kwaliteit van het toezicht te kunnen blijven garanderen en waar mogelijk te verbeteren, met als randvoorwaarde dat de administratieve lasten voor de onder toezicht staande instellingen zoveel mogelijk worden beperkt. Daarnaast zorgen veranderingen in de financiële sector ervoor dat wetgeving en internationale overeenkomsten die betrekking hebben op het toezicht regelmatig worden aangepast (zoals Solvency II voor het verzekeringstoezicht). DNB wil tijdig voorbereid zijn op toekomstige wijzigingen die invloed hebben op de toezichtpraktijk. In dit licht verdienen voor 2007 onderstaande projecten en activiteiten speciale aandacht.

a. Deelname comités en actieve participatie in overlegstructuren

De toenemende activiteiten van de internationale gremia, mondiaal en Europees, laten zien dat in brede kring het besef heerst dat internationale standaarden/regelgeving voor de actoren op de financiële markten van groot belang zijn. De verantwoordelijkheid voor de financiële soliditeit van de sector als geheel en van de individuele Nederlandse instellingen, verplicht DNB tot een ambitieuze opstelling ter beïnvloeding van deze internationale beleidsprocessen. Waar mogelijk gebeurt dit in nauwe samenwerking met de Autoriteit Financiële Markten (AFM), het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Veranderingen in de financiële sector en nieuwe inzichten zorgen ervoor dat de wetgeving en internationale overeenkomsten die betrekking hebben op het toezicht regelmatig worden aangepast. De wijzigingen kunnen bijzonder ingrijpend zijn, voor zowel de toezichthouders als de onder toezicht staande instellingen. DNB wil tijdig voorbereid zijn op toekomstige wijzigingen die invloed hebben op de toezichtpraktijk. Daardoor kan niet alleen de kwaliteit van de regelgeving en de effectiviteit van het toezicht worden gewaarborgd, maar kunnen ook de

administratieve lasten voor de onder toezicht staande instellingen worden beperkt. Ten slotte is het van belang invloed uit te oefenen in de genoemde overlegstructuren om te bewerkstelligen dat de regelgeving niet leidt tot een nadeel voor Nederland als vestigingsplaats.

b. Solvency II

Op Europees niveau wordt gewerkt aan Solvency II. Doel van dit project is de regelgeving te moderniseren en solvabiliteitseisen voor verzekeraars risicogevoeliger te maken. Door aan te sluiten op de drie-pilaren structuur van Bazel II, wordt tevens de consistentie tussen verzekerings- en banktoezicht verbeterd. DNB tracht door middel van haar inbreng in het overleg te komen tot een economisch rationele invulling van Solvency II die recht doet aan het nationale en internationale level-playing field en die daarnaast de administratieve lasten beperkt, mede door aan te sluiten op 'industry best practices'. De Europese Commissie heeft het voornemen om medio 2007 een concept-kaderrichtlijn te presenteren, die de principes van Solvency II vastlegt. Daarna kunnen ook de uitvoeringsmaatregelen worden voorbereid die de detailuitwerking omvatten. Vooruitlopend op Solvency II wordt in Nederland per 1 januari 2007 een nieuw rapportagekader voor verzekeraars ingevoerd dat invulling geeft aan risicogebaseerd toezicht en een verlaging van de administratieve lasten beoogt, door éénsporige verslaggeving en een betere aansluiting bij interne systemen van de onder toezicht staande instellingen. De voorbereidingen voor Solvency II zullen in 2007 tot een uitbreiding van de inspanningen voor het verzekeringstoezicht leiden.

c. Herverzekeringstoezicht

Uiterlijk 10 december 2007 dient een EU-richtlijn geïmplementeerd te zijn teneinde een kader van prudentiële regelgeving voor herverzekeringsactiviteiten binnen de Europese Gemeenschap tot stand te brengen. Met ingang van 10 december 2007 komen alle in Nederland gevestigde herverzekeraars onder toezicht te staan van DNB. Momenteel vertegenwoordigen deze herverzekeraars, circa twintig in getal, een premie-inkomen van EUR 1,2 miljard en dragen ze in belangrijke mate bij tot het mitigeren van de verzekeringstechnische risico's en de financiële stabiliteit in de Nederlandse verzekeringssector.

d. Consequenties overgang van 'rule based' naar 'principle based' toezicht

Al geruime tijd is er een toenemende aandacht voor de implicaties van een verschuiving van 'rule-based'-instrumenten naar meer 'principle-based'-toezichtinstrumenten. De nieuwe wetgeving, op basis waarvan DNB in 2007 toezicht zal houden (Wft en Pw), is in belangrijke mate 'principle-based'. Het gevolg daarvan is dat het toezichtkader voor DNB minder gedetailleerd en limitatief is uitgewerkt. In 2006 is al een eerste verkenning uitgevoerd binnen het speelveld van regelgeving en toezicht. Daarbij is een continuüm gedefinieerd met 'rule-based'- en 'principle-based'-instrumenten als uitersten. Om de omslag te maken naar 'principle-based'-regelgeving en -toezicht, is het van belang om intern te kijken naar de (te ontwikkelen) regelgeving. DNB zal in 2007 voor alle onderdelen uit de Wft en Pw bepalen wat het meest adequate instrument is dat ingezet kan worden. Daarnaast zal opvolging worden gegeven

aan de uitkomsten van een analyse, die in 2006 is uitgevoerd. Ook wil DNB daarbij leren van de ervaringen van vergelijkbare toezichthouders en beroepen die met dezelfde verandering te maken hebben.

e. Invoering Wet op het financieel toezicht (Wft)

In januari 2007 treedt de Wet op het financieel toezicht in werking. Deze wet integreert verschillende sectorale toezichtwetten voor financiële instellingen tot één toezichtwet. Hiermee wordt bereikt:

- een stroomlijning van de toezichttaken en bevoegdheden tussen DNB (prudentieel toezicht) en de AFM (gedragstoezicht);
- een beperking van de administratieve lasten doordat overlap van taken en bevoegdheden wordt voorkomen;
- meer toegankelijke en transparante toezichtregels omdat zij zoveel mogelijk in één regeling zijn samengebracht en waar mogelijk over de 'oude' sectorgrenzen heen zijn afgestemd.

DNB adviseert het Ministerie van Financiën over deze wetgeving en de daarop gebaseerde regelgeving en past haar eigen regels aan zodat zij formeel kunnen worden vastgesteld als regels bij of krachtens de Wft. Voor een deel betekent dit het 'verhangen' van de regels, dat wil zeggen dat de regels ongewijzigd blijven. Sommige regels moeten opnieuw worden vastgesteld, bijvoorbeeld de voorschriften die zijn opgenomen in het Handboek Wtk. Weer andere regels moeten over de sectorgrenzen heen worden geharmoniseerd, bijvoorbeeld de voor beleggingsondernemingen geldende Regeling prudentieel toezicht effectenverkeer, die samen met de overeenkomstige onderdelen uit het Handboek Wtk (voornamelijk betreffende het solvabiliteitstoezicht) wordt geïntegreerd tot één nieuwe regeling voor banken én beleggingsondernemingen. In alle gevallen geldt echter als uitgangspunt dat de nieuwe toezichtwet geen aanleiding biedt om in nieuwe regels te voorzien.

De invoering van de Wft leidt in 2007 tot een uitbreiding van de toezichtinspanningen. Bij het toezicht op Verzekeraars betekent dit een noodzakelijke intensivering van de toezichtcapaciteit.

f. Invoering Pensioenwet (Pw)

Op 1 januari 2007 staat de invoering van de Pensioenwet (Pw) gepland. Deze wet dient ter vervanging en modernisering van de Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw), die uit 1953 stamt. DNB is de afgelopen jaren al intensief bezig geweest met het wetsvoorstel voor de Pw. Dat houdt niet op met de invoering van deze wet. De invoering betekent namelijk dat de bestaande secundaire regelgeving moet worden aangepast aan de Pw en dat eventueel nieuwe regelgeving moet worden ontwikkeld. Concreet betekent dit dat DNB in 2007 in ieder geval de volgende werkzaamheden zal verrichten betreffende de Pw:

- het beoordelen of de inhoud van de onder de Psw opgestelde toezichthouderregels en beleidsregels (al dan niet gewijzigd) onder de Pw ook van toepassing moet zijn;
- het beoordelen of er nieuwe toezichthouderregels en beleidsregels nodig zijn ter invulling van in de Pw nieuw opgenomen regels:

- het beantwoorden van vragen die vanuit de onder toezicht staande instellingen en andere belanghebbenden worden gesteld over de Pw.

Daarnaast zal tijd worden besteed aan (vervolg)opleidingen van de toezichtmedewerkers van DNB. Dat draagt bij aan het algemene kennisniveau van de medewerkers en de eenheid van beleid.

g. Financieel Toetsingskader (FTK)

Bij succesvolle afronding van het wetgevingstraject in de tweede helft van dit jaar, treedt de Pensioenwet en daarmee het FTK begin 2007 in werking voor alle pensioenfondsen. Hierbij geldt overigens dat in termen van balanstotaal meer dan de helft van de pensioensector al onder het FTK-overgangsregime valt. Echter, in aantallen pensioenfondsen is dat met circa 25 nog beperkt. Alle overige bijna 800 fondsen moeten de overstap nog maken. Daarbij is een volledig herziene rapportage-opzet van toepassing. Het FTK draagt bij aan de ontwikkeling van goed en professioneel risicobeheer bij pensioenfondsen. Voor zowel de pensioenfondsen als de toezichthouder betekent FTK werken met nieuwe normen en regels. Ondanks dat al veel ervaring is opgedaan tijdens het overgangsregime, vergt dit de nodige aandacht van de toezichtmedewerkers om aanloopproblemen zoveel mogelijk te voorkomen en zo snel mogelijk te verhelpen. In dat verband zullen intensieve contacten met pensioenfondsen plaatsvinden om het nieuwe kader toe te lichten en om vragen te beantwoorden.

Daarnaast zal tijd worden besteed aan het op peil houden van de FTK-kennis bij de toezichtmedewerkers en het versnellen van het proces om van alle fondsen een actueel en getrouw beeld te verkrijgen. Ook de implicaties van de ontwikkelingen op financiële markten en nieuwe beleggingsvormen (toenemend belang alternatieve beleggingscategorieën) voor de onder toezicht staande instellingen hebben de volle aandacht en worden betrokken in het reguliere toezicht. Het gebruik van interne modellen, toegesneden op de individuele specifieke situatie van het fonds, moet door DNB worden beoordeeld en goedgekeurd. Al deze elementen vormen een arbeidsintensief proces en vereisen hoogwaardige kennis.

Hoofddoelstelling 3: verdere professionalisering van het toezicht

De inzichten van DNB betreffende toezicht komen tot uiting in de wijze waarop DNB standpunten inneemt in het (inter)nationaal overleg en invulling geeft aan haar eigen beleidsruimte. Daarom zal DNB ook in 2007 een aantal concrete stappen zetten om transparantie van beleid en beleidsvorming te verbeteren en informatie hieromtrent sneller en gemakkelijker beschikbaar te stellen.

a. Thema Bewust Beleid

Voor een goede uitvoering van het toezicht is voortdurende aandacht voor de kwaliteit van het toezichtbeleid(proces) onontbeerlijk. Om de kwaliteit van het toezichtbeleid steeds te verbeteren, wil DNB de komende jaren meer expliciet stilstaan bij (de fasen van) het beleidsproces. Het beleidsproces verloopt van een probleemverkenning via uitwerking, consultatie en implementatie tot een evaluatie.

Te maken afwegingen gedurende het beleidsproces zijn onder andere:

- Welk probleem moet er opgelost worden?
- Welke risico's zijn verbonden aan het handhaven van de huidige situatie?
- Welke alternatieven zijn denkbaar om de beoogde effecten te realiseren?
- Hoe worden de alternatieven beoordeeld in termen van kosten en baten, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, de eigen verantwoordelijkheid van instellingen en het 'level playing field'?
- Wordt de beoogde doelstelling tijdens consultaties gedeeld?
- Zijn de beoogde effecten na implementatie van beleid gerealiseerd? Zijn de betrokkenen tevreden?

Extern gezien leidt deze aandacht voor (de kwaliteit van) het beleidsproces tot meer transparantie over de gemaakte keuzes en de daarbij gehanteerde afwegingen. Ook komt dit tot uitdrukking in een tijdige betrokkenheid van externen bij het beleidsproces: met betrokkenen wordt, daar waar dit relevant is, al in de fases voorafgaand aan de formele consultatie contact gelegd. Om medewerkers en management te stimuleren bewust beleid te maken en het bijbehorende ideeëngoed in de organisatie te verankeren, wil DNB bij gelegenheid in beleidsstukken expliciet aandacht besteden aan het onderliggende beleidsproces.

b. Thema Quality Assurance (QA)

Gelet op de maatschappelijke veranderingen, de toename van de complexiteit en de verlangde transparantie neemt het belang van kwaliteitsbewaking in het toezicht toe. Het is daarom goed dat Toezicht zich periodiek herbezint op haar QA. In 2006 is een werkgroep QA van start gegaan die een voorstel zal doen voor het (gemeenschappelijk) uitvoeren van QA-reviews op de activiteiten van uitvoerend toezicht met als doel het vaststellen van de kwaliteit van deze activiteiten. Het kwaliteitsaspect "effectiviteit" is hierbij als eerste invalshoek voor het QA-review genomen; het is immers belangrijk vast te stellen dat toezichthouders de juiste prioriteiten stellen en tijdig juiste toezichtmaatregelen nemen. Daarnaast zal de werkgroep oordelen over de kwaliteit van de geldende handboeken en best practices die een consistente uitvoering van toezicht moeten waarborgen. Waar mogelijk worden efficiëntieverbeteringen gerapporteerd. Een voorstel ter bespreking zal in het najaar van 2006 worden opgeleverd en vervolgens in 2007 worden geïmplementeerd.

c. Project 'Visie op toezicht' en de externe beoordeling

Tegen de achtergrond van ontwikkelingen in de financiële omgeving en de fusie tussen DNB en de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK), stelt DNB in 2006 het rapport 'Visie DNB-toezicht 2006-2010' op. Deze visie formuleert welke accenten DNB in de komende periode in haar toezicht wil leggen. Bij de totstandkoming hiervan heeft DNB zich breed georiënteerd. Inspiratie is onder andere opgedaan door het organiseren van een internationale enquête onder een twintigtal buitenlandse financiële toezichthouders en het voeren van gesprekken met diverse Nederlandse niet-financiële toezichthoudende instanties en inspecties. Tevens leverden besprekingen met de vertegenwoordigers van alle financiële sectoren, collega-toezichthouder AFM en de Ministeries van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid nuttige inzichten op. De ambitie is om het toezicht verder te verbeteren zonder

(onnodig) lastiger te worden voor de onder toezicht staande instellingen. Hierbij wordt enerzijds het uitgangspunt gehanteerd dat uitvoerend toezicht een toezichtbescherming biedt ongeacht de maat of het karakter van de financiële instelling. Anderzijds is het belangrijk op te merken dat de toezichtinzet zal meeschalen met de opstelling van de onder toezicht staande instelling: 'risk based' plus 'principle based' betekent dat naarmate de instellingen zelf meer 'compliant' zijn, de toezichtbelasting wordt gereduceerd. De basis van het toezicht blijft echter hetzelfde: op alle instellingen vindt actief toezicht plaats en de toezichthouder gaat niet op de stoel van de ondernemer zitten.

Tegelijkertijd verschuiven accenten in het toezicht naar meer risico-oriëntatie (waardoor de nadruk wordt gelegd op het vroegtijdig signaleren en oppakken van mogelijke knelpunten en problemen) en meer openheid.

De eerste verschuiving houdt in dat toezicht meer gestructureerd dan voorheen wordt ingezet op de plekken waar de risico's het grootst zijn. Om de risico-oriëntatie crosssectoraal te versterken, wordt de toezichtaanpak systematisch gekoppeld aan het risicoprofiel van de soorten onder toezicht staande instellingen.

Tevens geeft DNB meer nadruk aan het proces om periodiek vanuit een brede risicoanalyse de relevante thema's voor de komende periode te identificeren, waarna deze als speerpunten in het toezicht en de communicatie worden meegenomen. Voor de komende periode is integriteit hiervan een voorbeeld. Een flexibelere inzet van toezichtcapaciteit faciliteert hierbij het sterker sturen op risico's. In de dagelijkse toezichtpraktijk vormt FIRM de spil waar het om draait bij het in beeld krijgen van de risico's op instellingsniveau en het daarop afstemmen van de toezichtactiviteiten. De tweede accentverschuiving betreft die naar meer openheid. Zonder te tornen aan de wettelijke geheimhoudingsplicht ten aanzien van individuele instellingen, zal DNB meer communiceren over haar toezichtstrategie, (nieuwe) regelgeving, geaggregeerde toezichtbevindingen en, aan de hand van prestatie-indicatoren, haar eigen functioneren. Ook zullen in 2007 voorbereidingen worden getroffen voor een externe evaluatie van het DNB-toezicht. Het doel van deze evaluatie zal zijn bij te dragen aan de externe verantwoording van DNB over de uitvoering van haar toezichttaken en suggesties te verschaffen voor verbetering.

d. eHandboek 'DNB Toezicht'

Begin 2007 zal het eHandboek 'DNB Toezicht', een webbased kennis- en informatieloket voor toezicht wet- en regelgeving, beschikbaar zijn. Daarmee wordt een verbeterslag gemaakt in het communiceren over de toezichtwet- en regelgeving en over de toepassing daarvan in de dagelijkse praktijk. Het eHandboek zal vooral leiden tot verbeteringen in termen van het toegankelijk en actueel verspreiden van kennis en informatie naar onderscheiden doelgroepen. Extern zijn dat - via de DNB website - de onder toezicht staande instellingen: DNB wil namelijk voor de instellingen enerzijds transparant en eenduidig zijn over de toepassing van wet- en regelgeving en anderzijds dienstbaar door de toegankelijkheid van die wet- en regelgeving te vergroten. Daarbij verwacht DNB, gelet op de inwerkingtreding van nieuwe wet- en regelgeving, dat een dergelijk kennis- en informatieloket in een behoefte zal voorzien. De

basisversie van het eHandboek 'DNB Toezicht' die aan het begin van het jaar beschikbaar is, zal gaandeweg het jaar worden aangevuld en verrijkt, mede op basis van de ervaringen die in de praktijk met de nieuwe wet- en regelgeving worden opgedaan.

De genoemde drie hoofddoelstellingen voor toezicht zijn in tabel 1.1.1 samengevat.

Tabel 1.1.1 Doelstellingen 'toezicht algemeen'

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Hoofddoelstelling 1:		
Goede uitvoering van het toezicht: risicogestuurd toezicht	Actueel en getrouw beeld van de instellingen voor risicogestuurd toezicht.	FIRM-risicoscore is actueel en voor 100% van de instellingen ingevoerd, rekening houdend met cross-sectorale activiteiten van instellingen.
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies.	Adequate en zorgvuldige bescherming van de belangen van stakeholders.
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht.	Operationaliseren van een integriteitsscan en een systeem van 'self assessment'.
Hoofddoelstelling 2:		
Externe ontwikkelingen: principle-based toezicht	Overgang van rule-based naar principle-based toezicht.	Uitvoeren onderzoek naar de consequenties overgang van rule-based naar meer principle-based toezicht.
Hoofddoelstelling 3:		
Professionaliseren van het toezicht: continu verbeteren	Externe beoordeling toezicht.	Vorbereidingen worden getroffen voor een externe evaluatie in 2007/2008.
Professionaliseren van het toezicht: kwaliteit	Bewaken dat bij regelgeving de beginselen van Bewust Beleid worden toegepast (kwaliteit beleidsproces).	Toevoeging beschrijving proces Bewust Beleid aan beleidsnota's.

De hoofddoelstellingen van DNB op toezichtgebied zullen gerealiseerd worden door werkzaamheden in het kader van de hierboven beschreven projecten en overige activiteiten. In tabel 1.1.2 wordt weergegeven hoeveel fte's voor het uitvoeren hiervan in 2007 worden ingezet, opgedeeld in werkzaamheden die worden uitgevoerd ten behoeve van het daadwerkelijke toezicht ('uitvoerende activiteiten' in onderstaande tabel) en toezichtbrede activiteiten.

Tabel 1.1.2 Personele inzet per activiteit per doelgroep

Fte

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kanto- ren	WID MOT Sanctie wet ²	Totaal
Uitvoerende activiteiten									
Toetreding	9,1	7,6	9,0	1,0	0,8	1,1	2,0	0,0	30,6
Lopend toezicht	93,9	67,0	73,7	4,3	2,2	8,0	6,9	0,7	256,7
Handhaving	7,6	0,0	3,5	2,0	0,1	0,4	2,7	0,6	16,9
Statistiek	12,1	5,6	7,0	2,3	0,0	0,8	0,0	0,0	27,8
Totaal uitvoerend	122,7	80,2	93,2	9,6	3,1	10,3	11,6	1,3	332,0
Toezichtbrede activiteiten									
Kennisopbouw	3,7	2,0	1,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	7,6
Extern beleid en regelgeving	16,0	6,1	11,1	0,3	0,4	0,7	0,3	0,4	35,3
Intern beleid	11,4	7,9	8,8	0,1	0,2	1,7	0,1	0,8	31,0
Juridische activiteiten ³	9,7	3,7	5,2	2,0	0,2	0,5	2,6	0,0	23,9
Externe communicatie	2,0	1,3	1,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	4,5
Totaal toezichtbreed	42,8	21,0	28,0	2,4	0,8	3,1	3,0	1,2	102,3
Totaal 2007	165,5	101,2	121,2	12,0	3,9	13,4	14,6	2,5	434,3
Totaal 2006 ⁴	163,2	107,5	123,1	11,2	5,2	14,7	13,4	3,5	441,6
Vershil 2007 - 2006	2,3	-6,3	-1,8	0,8	-1,3	-1,3	1,2	-1,0	-7,3

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen.² Betreft enkel het toezicht in het kader van WID, MOT en Sanctiewet t.a.v. creditcardmaatschappijen en casino's.³ Betreft o.a. boetes & dwangsommen, juridische procedures en wet- en regelgeving.⁴ Inclusief inzet voor juridische activiteiten.

Bovenstaande tabel toont de personele inzet voor primaire, direct aan het toezicht gerelateerde activiteiten. De ondersteunende fte's worden niet als zodanig aan de personele inzet toegerekend. De kosten van de ondersteunende activiteiten zijn via een versleuteling opgenomen in de begroting

De totale toezichtcapaciteit wordt in 2007 ten opzichte van 2006 met 7,3 fte verlaagd. De belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van 2006 zijn (zie paragraaf 1.3 voor een nadere toelichting):

- De capaciteit voor het toezicht op Pensioenfondsen wordt met 6,3 fte verlaagd. Dit is nodig om binnen het kader te blijven;
- De capaciteit voor het toezicht op Verzekeraars neemt per saldo met 1,8 fte af. Dit is het resultaat van noodzakelijke intensiveringen in het kader van Solvency II, de Wft, de Zorgwet en internationale ontwikkelingen en een verlaging van de toezichtcapaciteit. Met deze verlaging van de toezichtcapaciteit blijft ook het verzekeringstoezicht binnen het kader;
- Voor de uitbreiding van de capaciteit voor het toezicht op Geldtransactiekantoren (0,8 fte), vanwege een structurele toename van integriteitsincidenten, is een verhoging van het kader noodzakelijk.

Met betrekking tot de toezichtbrede juridische activiteiten kan het volgende worden opgemerkt. DNB is actief betrokken bij het totstandkomingproces van voor DNB belangrijke wet- en regelgeving. DNB moet zelf ook conform toepasselijke wet- en regelgeving handelen. Binnen DNB draagt de divisie

Juridische Zaken hiertoe bij via advies ten behoeve van beleidsbeslissingen, ondersteuning bij het behandelen van bezwaarschriften en het begeleiden van juridische procedures. Ook speelt zij een belangrijke rol bij het opleggen en innen van boetes en dwangsommen. Daarnaast zal in 2007 in samenwerking met de toezichtdivisies onderzoek worden verricht naar de consequenties van de overgang van ´rule-based´ naar meer ´principle-based´-toezicht en zal aandacht worden besteed aan het beleggen van het integriteits- en compliancebeleid in de organisatie. De omvang van de juridische activiteiten zal in 2007 door de invoering van de Wft en Pw naar verwachting verder groeien ten opzichte van voorgaande jaren.

1.2 Beheersing van risico's

DNB onderkent een aantal risico's dat het behalen van de toezichtgerelateerde doelstellingen in de weg kan staan. Onderstaande tabel (1.2) presenteert de belangrijkste externe risico's, inclusief de belangrijkste beheersmaatregelen.

Tabel 1.2 Risico's en beheersmaatregelen

Risico's	Beheersmaatregelen
1. Gezien de kaders voor verzekerings- en pensioentoezicht is de toezichtcapaciteit voor 2007 neerwaarts bijgesteld. Hierdoor staat de kwaliteit en de uitvoering van het toezicht onder druk.	1. Intensievere managementsturing op risico's. 2. Toereikendheid kaders onderzoeken.
2. Vertraging in (inter)nationale besluitvorming betreffende Bazel II/CRD en Solvency II.	1. Door flexibele inzet van capaciteit inspringen op (inter)nationale ontwikkelingen.
3. Vertragingen en/of onduidelijkheden in nationale wetgeving- en beleidstrajecten, zoals in werking treden van Ftk, Wft, Pw en herverzekeringtoezicht.	1. Grotere betrokkenheid van DNB in het Haagse circuit, actief contacten onderhouden met de relevante spelers. 2. Kennis actueel houden bij medewerkers. 3. Flexibele inzet van capaciteit.
4. Onvoldoende samenwerking met andere toezichthouders en handhavingspartners.	1. Naleven van bestaande convenanten en waar nodig nieuwe opstellen. 2. Regelmatig operationeel overleg met betrokken toezichthouders en handhavers.
5. Uitval van diverse kritische functies als gevolg van calamiteiten.	1. Instellen van een crisisteam. 2. Uitvoeren business continuity planning (BCP). 3. Periodieke oefeningen conform de plannen).

Bedrijfsvoering en doelmatigheid

Op 1 januari 2007 treedt naar verwachting de Wft in werking. Op grond van deze wet zal de accountant, in aanvulling op zijn verklaring voor de ZBO-verantwoording van DNB, een verslag van bevindingen moeten toevoegen met betrekking tot de doelmatigheid van het beheer en de organisatie van DNB. DNB heeft voor een aantal operationele doelstellingen doelmatigheidsindicatoren met betrekking tot interne sturing opgesteld (gebaseerd op de DNB scorecard). Op basis hiervan zal vervolgens intern en extern verantwoording worden afgelegd over de voortgang van de operationele doelstellingen. De focus wordt in de eerste plaats gelegd op het optimaliseren van de beheersing van de bedrijfsvoering in de vorm van het zo efficiënt mogelijk inzetten van middelen. Het voorgaande zal in de externe verslaggeving onder andere zijn beslag krijgen in de vorm van een 'in control'-verklaring (i.e. aandacht voor een beheerste en efficiënte bedrijfsvoering vanuit een versterkte, meer uniforme risicobeheersing) die aansluit op de aanbevelingen vanuit 'corporate governance' (Code Tabaksblat en COSO-2).

1.3 Begrote kosten en financiering

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de ontwikkeling van het kader voor 2007, de begrote kosten versus dit kader, een detaillering van de begrote kosten per doelgroep, de ontwikkelingen van 2006 naar 2007, het meerjarige perspectief en de financiering van de toezichtkosten.

Toelichting van het kader voor 2007

In het kader voor 2007 is een beperkte intensivering opgenomen voor het toezicht op verzekeraars en geldtransactiekantoren (zie tabel 1.3.1).

Tabel 1.3.1 Ontwikkeling kader toezichtskosten 2007

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings- instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Kader 2006	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25
Inflatie (2%)	0,81	0,43	0,49	0,05	0,02	0,07	0,07	0,02	1,95
Effect invoering RJ 271	0,75	0,40	0,45	0,04	0,02	0,07	0,06	0,01	1,80
Intensivering toezichtstaken			2,00	0,16					2,16
Kader 2007	41,02	22,00	26,75	2,52	1,06	3,63	3,40	0,79	101,16

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen

Toelichting op de ontwikkeling van het kader voor 2007:

- EUR 1,9 miljoen stijging als gevolg van inflatie op basis van 2%;
- EUR 1,8 miljoen stijging voor RJ-271. Met ingang van 2005 zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving gewijzigd (RJ-271, Personeelsbeloningen). DNB kent een marktconforme

pensioenregeling die te typeren is als een 'defined benefit'-regeling. Dit betekent dat DNB haar pensioenlasten met ingang van 2005 dient te waarderen op grond van RJ-271. De pensioenlasten in de begroting 2006 zijn gebaseerd op een voorlopige actuariële berekening van de externe actuaris (medio 2005). De exacte implicaties voor DNB zijn echter pas eind 2005 duidelijk geworden. Mede als gevolg van eind 2005 aangepaste economische veronderstellingen in verband met gewijzigde marktontwikkelingen was de definitieve berekening van de externe actuaris voor 2006 ongeveer EUR 1,8 miljoen hoger (aandeel in toezichtkosten);

- EUR 2,0 miljoen groei voor het toezicht op verzekeraars valt uiteen in drie factoren:
 - a) EUR 1,1 miljoen bij verzekeraars voor de invoering van de Wft² en de Zorgwet. De invoering van de Wft vergt tijdelijk een extra toezichtsinspanning, mede door de introductie en invoering van nieuwe verslagstaten. Ook de invoering van de Zorgwet vergt meer (beleidsmatige) inspanning dan aanvankelijk was geschat.
 - b) EUR 0,5 miljoen voor de voorbereidingen voor Solvency II. Het project Solvency II komt in 2007 in een stroomversnelling (zie toelichting in paragraaf 1.1 onder punt 2).
 - c) EUR 0,4 miljoen voor het intensiveren en verbreden van het verzekeringstoezicht. Dit wordt veroorzaakt door internationale ontwikkelingen waarbij activiteiten van Nederlandse verzekeraars in het buitenland meer toezicht vergen.
- EUR 0,2 miljoen groei voor extra toezichtcapaciteit vanwege de structurele toename van integriteitsincidenten bij geldtransactiekantoren die nopen tot het treffen van formele maatregelen, waaronder het doorhalen van registraties. De hierbij behorende procedures vragen in toenemende mate om juridische bijstand van de toezichthouder. Daarnaast worden grote inspanningen geleverd bij de herziening van de huidige regelgeving. Dit proces wordt in 2007 voortgezet.

Begroting versus kader 2007

De toezichtsbegroting voor 2007 van DNB blijft als geheel binnen het kader (zie tabel 1.3.2).

Tabel 1.3.2 Toezichtkosten begroting 2007 versus kader

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings- instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Totaal begroting 2007	38,01	21,96	26,76	2,52	0,88	2,89	3,13	0,63	96,78
Totaal extern kader 2007	41,02	22,00	26,75	2,52	1,06	3,63	3,40	0,79	101,16
Vershil begroting-kader 2007	-3,01	-0,04	0,01	0,00	-0,18	-0,73	-0,27	-0,16	-4,38

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen

De begroting voor het toezicht op Verzekeraars en Pensioenfondsen lag in eerste instantie boven het kader. De overschrijdingen zijn in lijn met het al in de begroting 2006 gemelde spanningsveld in de verdeling van het kader tussen doelgroepen.

² De invoering van de Wft kan bij andere sectoren binnen het budgettaire kader worden opgevangen.

In 2005 en 2006 werd getracht dat spanningsveld op te lossen door taakstellingen voor het verzekerings- en pensioentoezicht op te nemen. Voor 2007 is het opnieuw opnemen van taakstellingen niet opportuun, aangezien deze onvoldoende bijdragen aan een structurele oplossing. Temeer omdat de kaderoverschrijdingen voornamelijk veroorzaakt worden door een uitbreiding van de toezichtcapaciteit voor een algemene kwaliteitsverbetering van het verzekeringstoezicht en een uitbreiding van de juridische activiteiten voor het pensioentoezicht, en dus niet het gevolg zijn van een verhoging van het prijspeil wat door een taakstelling zou kunnen worden opgelost. Beide capaciteitsuitbreidingen hebben successievelijk sinds 2004 plaats gevonden en zijn vooralsnog niet meegenomen in het kader. Om in 2007 aan het kader te voldoen, is de toezichtcapaciteit (in fte) voor beide doelgroepen verlaagd. Deze verlaging van de toezichtcapaciteit is noodzakelijk, aangezien de kaderoverschrijdingen niet kunnen worden opgelost via het verder terugbrengen van de kosten van ondersteuning voor toezicht. Sinds 2004 zijn immers al besparingen gerealiseerd (DNB-breed ruim EUR 35 miljoen) en in 2007 is opnieuw een besparing (van meer dan 5%) op de ondersteunende kosten doorgevoerd.

De verlaging van de toezichtcapaciteit voor de doelgroepen Verzeekers en Pensioenfondsen lijkt op het eerste gezicht verantwoord. Echter, op dit moment worden eventuele implicaties voor de kwaliteit van het toezicht en de voortgang van de in paragraaf 1.1 genoemde verbeteringstrajecten nog onderzocht. De uitkomst van dat onderzoek zou een gesprek over de toereikendheid van de kaders noodzakelijk kunnen maken.

De aanwezige ruimte voor het toezicht op banken en de overige sectoren wordt in 2007 niet opgevuld. In de jaren na 2007 mag er echter – in het bijzonder voor banken – een toename van de toezichtsactiviteiten worden verwacht door de intensivering van het integriteitstoezicht en de invoering van Bazel II.

Detaillering begrote kosten per doelgroep

In tabel 1.3.3 worden de voor 2007 per doelgroep begrote kosten per activiteit weergegeven. Van het totale bedrag voor toezichtkosten van EUR 96,8 miljoen valt EUR 22,3 miljoen (Pensioenwet, Pw) onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van SZW. Dit betreft EUR 22,0 miljoen voor prudentieel toezicht op pensioenfondsen en EUR 0,3 miljoen voor materieel toezicht op verzekeraars die pensioenregelingen uitvoeren (onder Verzekeraars). De overige EUR 74,5 miljoen valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Financiën. Zie tabel bijlage 2 voor de gehanteerde sleutels voor het doorberekenen van de ondersteunende activiteiten aan deze hoofdtaak.

Tabel 1.3.3 Toezichtkosten per activiteit per doelgroep

EUR miljoen

	Banken	Pen- sioen- fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet) ¹	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings- instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kanto- ren	WID MOT Sanctie wet	Totaal
Uitvoerende activiteiten									
Toetreding	1,38	1,12	1,33	0,14	0,11	0,15	0,30		4,54
Regulier toezicht	14,42	9,19	10,95	0,64	0,31	1,10	1,02	0,11	37,74
Handhaving	1,13		0,51	0,29	0,02	0,06	0,40	0,11	2,52
Statistiek	1,71	0,80	0,99	0,32		0,11			3,94
Toezichtbrede activiteiten									
Kennisopbouw	0,56	0,31	0,27			0,02			1,16
Extern beleid en regelgeving	2,41	0,92	1,67	0,04	0,07	0,11	0,04	0,06	5,31
Intern beleid en regelgeving	1,75	1,21	1,33	0,02	0,04	0,27	0,02	0,14	4,76
Juridische activiteiten ²	1,90	0,79	1,00	0,38	0,05	0,09	0,50		4,72
Externe communicatie	0,30	0,19	0,16			0,02			0,67
Totaal primair	25,55	14,54	18,22	1,83	0,60	1,92	2,28	0,42	65,36
Ondersteunende activiteiten									
Besturing	2,48	1,53	1,83	0,13	0,06	0,20	0,21	0,04	6,48
Ict ondersteuning	3,54	1,99	2,38	0,28	0,07	0,26	0,22	0,05	8,78
P&o ondersteuning	1,00	0,62	0,74	0,05	0,03	0,08	0,08	0,02	2,62
Communicatie ondersteuning	0,94	0,52	0,63	0,04	0,02	0,07	0,07	0,02	2,30
Informatievoorziening	2,27	1,65	1,63	0,11	0,07	0,22	0,17	0,04	6,15
Facilitaire diensten	1,49	0,79	0,95	0,05	0,03	0,10	0,08	0,03	3,53
Beveiliging en transport	0,74	0,32	0,39	0,02	0,01	0,04	0,03	0,02	1,56
Totaal ondersteuning	12,46	7,42	8,54	0,69	0,28	0,97	0,86	0,21	31,42
Totaal 2007	38,01	21,96	26,76	2,52	0,88	2,89	3,13	0,63	96,78

¹ Hieronder is EUR 6,9 mln opgenomen voor het toezicht op zorgverzekeraars en in verband met het materieel toezicht op verzekeraars uit hoofde van Pw EUR 0,3 mln.

² Betreft o.a. boetes&dwangsommen, juridische procedures en wet- en regelgeving.

Ontwikkeling van 2006 naar 2007

De toezichtbegroting voor 2007 bedraagt EUR 96,78 miljoen. De nominale stijging van slechts EUR 1,5 miljoen ten opzichte van de toezichtbegroting 2006 (EUR 95,25 miljoen) laat zien dat de toezichtkosten in 2007 in reële termen dalen. Het nominale verschil van EUR 1,5 miljoen is opgebouwd uit de volgende kostenverhogende en -verlagende effecten (eerste drie genoemde effecten hebben betrekking op het kader, de overige effecten niet):

- EUR 1,9 miljoen stijging als gevolg van inflatie;
- EUR 1,8 miljoen stijging als gevolg van RJ-271;
- EUR 2,2 miljoen stijging als gevolg van intensiveringen in het toezicht op verzekeraars en geldtransactiekantoren;
- EUR 1,9 miljoen stijging door de toename van de overhead als gevolg van de reorganisatie van de bankbiljettendistributie;
- EUR -2,8 miljoen door een versobering van de pensioenregeling van DNB en het invoeren van een werknemersbijdrage in de pensioenpremie;
- EUR -1,3 miljoen door besparingen op ondersteunende activiteiten;
- EUR -1,2 miljoen als gevolg van lagere afschrijvingslasten;
- EUR -1,0 miljoen per saldo overige effecten.

Meerjarig perspectief

DNB streeft naar een continue verbetering van de verhouding van primaire en ondersteunende kosten, een grotere beheersbaarheid van kosten en bedrijfsvoering en een structurele reductie van ondersteunende kosten. Met ingang van 2007 zal DNB fluctuaties in de aan toezicht toe te rekenen overhead stabiliseren. Daarmee wordt het effect gedempt dat toezichtsactiviteiten niet volgens planning kunnen worden uitgevoerd door kostenontwikkelingen die geen directe relatie met toezicht hebben.

DNB streeft meerjarig tevens naar een reële stabilisatie van de totale kosten, uiteraard behoudens onvoorziene omstandigheden en ontwikkelingen. Een onzekerheid hierbij betreft bijvoorbeeld de stijging van de juridische kosten als gevolg van de toenemende juridisering van de maatschappij.

Financiering toezichtkosten

De financiering van de kosten van toezicht, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen de overheidsbijdrage en de bijdrage van de sector, is in onderstaande tabel 1.3.4 opgenomen, inclusief een vergelijking met de bijdrage in 2006. De overheidsbijdrage is bedoeld ter financiering van toezichtactiviteiten op het vlak van repressieve handhaving en integriteitstoezicht zoals beschreven in het rapport van de werkgroep 'Herziening financiering toezicht'. De evaluatie van de heffingssystematiek is, ten tijde van het schrijven van dit document, nog niet afgerond. Een toelichting op de heffingssystematiek en de bijbehorende afspraken per doelgroep zijn opgenomen in bijlage 3.

Tabel 1.3.4 Financiering toezichtkosten 2007

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (excl. Zorgwet)	Zorgwet	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings- instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kan- toren	WID MOT sanctie wet	Totaal
Begrote kosten 2007	38,01	21,96	19,86	6,90	2,52	0,88	2,89	3,13	0,63	96,78
Financiering										
Overheid										
Reguliere overheidsbijdrage	4,82	2,42	2,18	0,76	1,66	0,11	0,37	2,51	0,63	15,45
Aanvullende bijdrage ²					0,44					0,44
Totaal overheid 2007	4,82	2,42	2,18	0,76	2,10	0,11	0,37	2,51	0,63	15,89
Bijdrage sector 2007	33,19	19,54	17,68	6,14	0,42	0,77	2,53	0,63	0,00	80,89
Bijdrage sector 2006	34,19	18,84	21,19		0,33	0,88	3,02	0,85	0,00	79,30

¹ Banken inclusief Electronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen (niet banken).² Aanvullende bijdrage voor Wgt op basis van afspraken met Financiën in december 2003.

2 TOEZICHT PER DOELGROEP

Vooruitlopend op het van kracht worden van de Wft, is deze begroting opgesteld op het niveau van de verschillende toezichtdoelgroepen van DNB. De uitvoerende en toezichtbrede activiteiten worden (op onderdelen) voor de meeste toezichtdoelgroepen uitgevoerd. Veel activiteiten zijn voor de verschillende sectoren vergelijkbaar. In bijlage 1 is het generieke profiel van het toezicht van DNB opgenomen.

De volgende doelgroepen zijn onderscheiden: banken, pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, geldtransactiekantoren, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, trustkantoren en toezicht op grond van Wid/Wet Mot/Sanctiewet.

2.1 Banken, EUR 38,01 miljoen

Op basis van de Wet toezicht kredietwezen 1992 (Wtk, vanaf 2007 conform de Wft) houdt DNB prudentieel toezicht op circa negentig banken die in Nederland zijn ingeschreven. Een aantal daarvan is onderdeel van een financieel conglomeraat.

De algemene doelstelling bij het toezicht op banken is het behoud en zonodig vergroten van de stabiliteit van het financiële stelsel door het bevorderen of verder versterken van de soliditeit en integriteit van de onder toezicht staande instellingen. Het toezicht is vooral gericht op het voorkomen van problemen bij onder toezicht staande instellingen en de bescherming van het belang van de rekeninghouders. Als er problemen ontstaan, worden deze zo goed en snel als mogelijk opgelost. Dit vereist dat DNB beschikt over een actueel en getrouw beeld van de onder toezicht staande instellingen zodat eventuele interventies tijdig en effectief kunnen plaatsvinden. Een kwalitatief goed handhavingproces (vooral gericht op illegale bankinstellingen) en een adequaat integriteitproces zijn van belang om de sector 'schoon' te houden. Deze processen vinden plaats in samenwerking met andere toezichthouders en handhavingpartners.

Jaarlijks wordt per onder toezicht staande bank een plan opgesteld voor de toezichtactiviteiten ter verwezenlijking van eerder genoemde doelstellingen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen activiteiten gericht op toetreding, regulier toezicht en handhaving.

De belangrijkste operationele doelstellingen van het banktoezicht zijn in de onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.1 Belangrijkste doelstellingen Banken

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies.	Adequate bescherming van de belangen van deposanten en andere stakeholders.
Goede uitvoering van het toezicht: invoering Quality Assurance	Implementatie Quality Assurance-score.	Score voldoende.

2.2 Pensioenfondsen, EUR 21,96 miljoen

In het kader van de Pensioen- en spaarfondsenwet (Psw), Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Bpf) en de Wet verplichte beroepspensioenregeling, houdt DNB toezicht op circa 770 pensioenfondsen.

De belangrijkste doelstelling van het toezicht op Pensioenfondsen is de bescherming van de financiële aanspraken van de deelnemers van de pensioenfondsen en de bewaking van de stabiliteit en integriteit van de individuele instellingen, zodat wordt bijgedragen aan de soliditeit van de financiële sector. Hiervoor is nodig dat een actueel en getrouw beeld van de onder toezicht staande fondsen wordt verkregen, op basis van risicogestuurd dus effectief en efficiënt toezicht en het voortvarend aanpakken van probleemdossiers.

Per 1 januari 2007 zal de Pw van kracht worden. Nadat er de afgelopen jaren een overgangsregime van kracht was, zal voor alle fondsen toezicht formeel plaatsvinden op basis van het FTK. DNB en de pensioenfondsen zullen moeten werken met het nieuwe normenkader en de daarbij behorende nieuwe rapportages. Het instellen van verhoogd toezicht, in de vorm van tijdige en effectieve interventies, blijft voorrang houden.

Naast het prudentieel toezicht op Pensioenfondsen houdt DNB ook materieel toezicht op pensioenuitvoerders. Dit materiële toezicht behelst voornamelijk het inhoudelijk beoordelen en toetsen van de mate waarin statuten en reglementen van de onder toezicht gestelde instellingen voldoen aan de wet en andere relevante regelgeving³.

Bijzondere speerpunten en aandachtsgebieden 2007

Bijzondere speerpunten en aandachtsgebieden voor het toezicht op Pensioenfondsen in 2007 zijn:

- Het FTK wordt operationeel onder de Pw. Voor zowel de fondsen als de toezichthouder betekent dit werken met nieuwe normen en regels. Dit zal de nodige aandacht vragen om aanloopproblemen zoveel mogelijk te voorkomen c.q. zo snel mogelijk te verhelpen.

³ Materieel toezicht op verzekeraars die pensioenregelingen uitvoeren, is begroot onder Verzekeraars (zie 2.2.3).

- Fondsen kunnen gebruik maken van interne modellen voor de solvabiliteitstoets. DNB zal daar toestemming voor geven, nadat deze modellen zijn beoordeeld en goedgekeurd.
- De in 2006 begonnen intensivering van het integriteitstoezicht, in het bijzonder gericht op het (uitbestede) vermogensbeheer zal worden voortgezet.
- In 2007 zal een sectorbrede inventarisatie ten aanzien van de implementatie van Pension Fund Governance worden uitgevoerd.

De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.2 Belangrijkste doelstellingen Pensioenfondsen

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van de instellingen in risicotool FIRM op basis van gegevens niet ouder dan twee jaar Beoordeling FTK-implementatie bij de 75 grootste fondsen alsmede de fondsen met dekkings- of reservetekort.
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies.	Adequate bescherming van de belangen van stakeholders.
Verdere professionalisering toezicht	Toezicht op Pension Fund Governance (STAR).	Het volgen van de implementatie PFG bij fondsen.

2.3 Verzekeraars, EUR 26,76 miljoen

DNB houdt krachtens de Wet toezicht verzekeringsovernamebedrijf 1993 (Wtv), de Wet toezicht natuura-uitvaartverzekeringsovernamebedrijf (Wtn) en het Besluit vrijgestelde onderlinge waarborgmaatschappijen 1994 (Bvow) toezicht op circa 500 verzekeraars (vanaf op 2007 op basis van de Wft), waarvan een aantal onderdeel is van een financieel conglomeraat. Uit hoofde van de Pw houdt DNB tevens materieel toezicht op Verzekeraars die rechtstreekse pensioenregelingen uitvoeren.

Binnen de algemene doelstelling van stabiliteit van het financiële stelsel staat het belang van polishouders bij het verzekeringstoezicht centraal. Voor 2007 geldt dat de reeds ingezette professionalisering van het risicogebaseerde toezicht op Verzekeraars gecontinueerd zal worden. DNB wil bereiken dat een zodanig actueel en getrouw beeld ontstaat van het risicoprofiel van de onder toezicht staande instellingen, dat voornamelijk de grootste - latente - prudentiële knelpunten bij instellingen vroegtijdig worden gesignaleerd en zo nodig tot oplossing worden gebracht. Hierbij zal het toezicht gebaseerd zijn op nieuwe wetgeving bij en krachtens de Wft. In 2007 zal verder worden gewerkt aan versterking van het integriteitstoezicht bij Verzekeraars. Kennisopbouw, gestart in voorgaande jaren, zal voortgezet worden in 2007.

Het prudentiële toezicht op Verzekeraars zal in 2007, evenals in voorgaande jaren in belangrijke mate gebaseerd zijn op een ex post-oordeelvorming over de aan de bedrijfsvoering van verzekeringsinstellingen verbonden risico's en over de kwaliteit van de beheersingsorganisatie bij de desbetreffende verzekeraars. In de toezichtuitvoering zal rekening gehouden moeten worden met de analyse van nieuwe meer op risicogebaseerde verslagstaten waarbij ook een inspanning geleverd zal worden op de kwaliteit van de aangeleverde informatie in die staten. De invoering van de Wft vergt in 2007 een extra toezichtsinspanning, mede door de introductie en invoering van nieuwe verslagstaten. Ook de voorbereidingen voor Solvency II – waarmee wordt beoogd om de solvabiliteitseisen voor verzekeraars risicogevoeliger te maken – leiden in 2007 tot een uitbreiding van de daarvoor benodigde inspanningen.

De FIRM-bestanden, waarin scores per instelling worden vastgelegd, zullen actueel worden gehouden aan de hand van toezichtinformatie uit onder meer toezichtgesprekken, onderzoeken en verslagstaten.

Binnen DNB zal gericht integriteitstoezicht mogelijk zijn, vooral dankzij de al verworven specifieke kennis en de samenwerking met experts uit andere afdelingen. Tevens zal de introductie van 'self assessments' op integriteitsgebied door de instellingen zelf gerealiseerd worden. Er zal wederom geïnvesteerd worden in opleiding en training van medewerkers in combinatie met praktijkstages bij verzekeraars. Er zal tevens geïnvesteerd worden in capaciteit en kennis benodigd voor de uitvoering van het toezicht op Herverzekeraars.

Als gevolg van internationale ontwikkelingen waarbij activiteiten van Nederlandse verzekeraars in het buitenland meer toezicht vergen, is het noodzakelijk om het verzekeringstoezicht in 2007 te intensiveren en verbreden.

Specifiek op ziektekostenverzekeringsgebied wil DNB in 2007 onder meer de volgende activiteiten uitvoeren.

- het kenniscentrum voor verzekeringen, specifiek voor de ziektekostensector, dat in 2005 is ingericht wordt verder uitgebreid;
- met externe partijen (in het bijzonder Nza, ZN, CVZ) zal afstemming plaatsvinden over een eenduidig begrippenkader voor gemeenschappelijke rapportages en over samenwerking conform convenanten: en worden afgestemd op de nieuwe verslagstaten ter verbetering van de informatiewaarde.
- door middel van een inventarisatie en impactschatting zullen de risico's voor ziektekostenverzekeraars beter in beeld worden gebracht.

De invoering van de Zorgwet vergt in 2007 meer (beleidsmatige) inspanning dan aanvankelijk was geschat.

Bijzonder punt van aandacht voor het micro-prudentiële toezicht op leven- en naturaverzekeraars blijft het lage renteniveau op de kapitaalmarkt.

De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.3 Belangrijkste doelstellingen Verzekeraars

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van de instellingen in risicotool FIRM.
Goede uitvoering van het toezicht: interventies	Effectieve en tijdige interventies.	Adequate bescherming van de belangen van polishouders en andere stakeholders.
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht.	Operationaliseren van een periodieke integriteitsscan en een systeem van self assessment.
Goed voorbereid zijn op externe ontwikkelingen	Invoering van Wft en toezicht herverzekeraars.	Soepele implementatie van Wft en herverzekeringtoezicht bij DNB en instellingen.
Verdere professionalisering toezicht	Investeren in verzekeringskennis in de samenwerking met stakeholders (kennisinstituut).	Ontwikkelde initiatieven worden qua omvang en kwaliteit als voldoende beoordeeld.
Verdere professionalisering toezicht	Investeren in verzekeringskennis in de samenwerking met stakeholders (kennisinstituut). Verdiepen van inzicht in (her-, zorg-)verzekeraars en hun markt door focus op kernrisico's, branchbrede thematische onderzoeken en investering van kennis, opleiding en contacten samen met de sector.	Ontwikkelde initiatieven worden qua omvang en kwaliteit als voldoende beoordeeld.

2.4 Geldtransactiekantoren, EUR 2,52 miljoen

DNB houdt toezicht op circa 26 geldtransactiekantoren op basis van de Wet inzake de geldtransactiekantoren (Wgt). De Wgt beoogt de integriteit van het financiële stelsel te beschermen, door het witwassen van gelden en de financiering van terrorisme tegen te gaan.

De activiteiten die DNB daarvoor ontplooit zijn regulier toezicht (correspondentie, toezichtbezoeken, gesprekken, beoordelen van maandrapportages), onderzoeken en de beoordeling van registratieverzoeken van nieuwe geldtransactiekantoren.

De verdeling van de binnen DNB beschikbare capaciteit zal geschieden op basis van een inschatting van de integriteitsrisico's met betrekking tot geldtransactiekantoren en de mate van beheersing hiervan door deze kantoren. De effectiviteit van het toezicht op geldtransactiekantoren en het opsporen van illegaal opererende geldtransactiekantoren is sinds de invoering van de Wgt op 19 juli 2002 verhoogd door een

nauwe samenwerking tussen de diverse opsporings-, handhavings- en vervolgingsinstanties. Voor het toezicht op Geldtransactiekantoren is structureel sprake van integriteitsincidenten die noodzaken tot het treffen van formele maatregelen, waaronder het doorhalen van registraties van Geldtransactiekantoren. De hierbij behorende procedures vragen in toenemende mate om juridische bijstand van de toezichthouder. Hiernaast worden grote inspanningen geleverd bij de herziening van de huidige regelgeving: dit proces zal in 2007 worden voortgezet.

De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.4 Belangrijkste doelstellingen Geldtransactiekantoren

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Integere geldtransactiekantoren; geen illegale geldtransactiekantoren	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Tegen niet-integere of illegale geldtransactiekantoren wordt adequaat en zorgvuldig opgetreden.

2.5 Beleggingsinstellingen, EUR 0,88 miljoen

Op basis van de (vanaf 2007 van kracht zijnde) Wft houdt DNB prudentieel toezicht op beheerders van in Nederland gevestigde beleggingsinstellingen en - via de beheerders - op de bewaarders. De belangrijkste doelstelling is het handhaven van de soliditeit van deze beheerders en bewaarders, zodat wordt bijgedragen aan de stabiliteit van de financiële sector.

DNB verzorgt de prudentiële beoordeling van de vergunningaanvragen en rapporteert hierover aan de AFM. De AFM neemt de vergunningverstrekking voor haar rekening. DNB analyseert de soliditeit van de beheerders aan de hand van de jaarrekening en halfjaarverslagen, voert managementgesprekken en indien noodzakelijk onderzoeken. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.5 Belangrijkste doelstellingen Beleggingsinstellingen

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Solide beleggingsinstellingen	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Tegen niet-solide beleggingsinstellingen wordt adequaat en zorgvuldig opgetreden.

2.6 Beleggingsondernemingen, EUR 2,89 miljoen

Op basis van de (vanaf 2007 van kracht zijnde) Wft houdt DNB prudentieel toezicht op beleggingsondernemingen (tot en met 2006 aangeduid met *effecteninstellingen*). Het handhaven van de soliditeit van de beleggingsondernemingen, zodat wordt bijgedragen aan de stabiliteit van de financiële sector, is de belangrijkste operationele doelstelling.

Net als bij het toezicht op beleggingsinstellingen ligt bij beleggingsondernemingen de nadruk op gedragtoezicht, waardoor de meeste contacten van deze instellingen met de AFM plaatsvinden. DNB verzorgt de prudentiële beoordeling van de vergunningaanvragen. De AFM neemt de uiteindelijke vergunningverlening voor haar rekening. DNB analyseert de solvabiliteit met behulp van CAD-rapportages, voert gesprekken met het management van de onder toezicht staande instellingen en voert onderzoeken uit bij de instellingen. De invoering van de CRD zou mogelijkwijs kunnen leiden tot accentverschuivingen betreffende de inzet van de genoemde toezichtinstrumenten.

Tabel 2.6 Belangrijkste doelstellingen Beleggingsondernemingen

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Verdere professionalisering toezicht	Uitkristalliseren taakverdeling DNB en AFM.	Afspraken met AFM uitvoeren conform convenant en Handboek Kwaliteit.
Solide beleggingsondernemingen	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Tegen niet-solide beleggingsondernemingen wordt adequaat en zorgvuldig opgetreden.

Uit een vergelijking met de begrote kosten voor het effectentoezicht van AFM blijkt dat de begrote kosten, exclusief VVGB's, van de AFM en DNB zich ongeveer verhouden als 65/35, de verhouding die wordt verwacht. DNB acht het huidige niveau van toezicht noodzakelijk, gegeven de taakopdracht die DNB heeft meegekregen voor het toezicht op de resterende circa 300 beleggingsondernemingen. Dit neemt niet weg dat de aandacht voor kostenbeheersing onverminderd zal worden voortgezet

2.7 Trustkantoren, EUR 3,13 miljoen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet toezicht trustkantoren (Wtt) op 1 maart 2004, is DNB belast met het toezicht op trustkantoren. Inmiddels zijn circa 133 vergunningen aan trustkantoren verleend. Enkele trustkantoren maken nog gebruik van de overgangsregeling onder de Wtt, in afwachting van een beslissing van DNB op de vergunningaanvraag. Om uiteenlopende redenen kan deze beslissing nog niet worden genomen (bijvoorbeeld vanwege lopende betrouwbaarheidsonderzoeken). De doelstelling van de Wtt is de bescherming van de integriteit van het financiële stelsel. De Wtt richt zich in het bijzonder op

de bestrijding van witwassen van gelden en de financiering van terrorisme. De Wtt wordt geëvalueerd, waarbij een exacte datum nog onbekend is.

De activiteiten die DNB bij het toezicht op trustkantoren ontplooit, zijn regulier toezicht (correspondentie, toezichtbezoeken, gesprekken), onderzoeken en de beoordeling van vergunningaanvragen van nieuwe trustkantoren. De verdeling van de binnen DNB beschikbare capaciteit zal geschieden op basis van een inschatting van integriteitsrisico's met betrekking tot trustkantoren onder toezicht en de mate van beheersing hiervan door deze kantoren. Bij constatering van overtreding van de toepasselijke regelgeving door trustkantoren, zal DNB - met inachtneming van de wettelijke voorwaarden - maatregelen treffen. Zo nodig wordt overgegaan tot het intrekken van de Wtt-vergunning. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.7 Belangrijkste doelstellingen Trustkantoren

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Integere trustkantoren; geen illegale trustkantoren	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Tegen niet-integere en illegale trustkantoren wordt adequaat en zorgvuldig opgetreden.

2.8 Wid/Wet Mot/Sanctiewet, EUR 0,63 miljoen

DNB heeft een toezichthoudende taak op de naleving van de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet Mot), de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid) en de Sanctiewet. Deze specifieke wetten zien toe op de bestrijding van witwassen van crimineel geld en de bestrijding van de financiering van terrorisme. Op grond van deze wetten moeten financiële instellingen hun cliënten identificeren evenals ongebruikelijke transacties (kunnen) herkennen en onverwijld melden aan het daartoe ingerichte 'Meldpunt ongebruikelijke transacties' van de overheid. Ook moeten financiële instellingen onder meer tegoeden bevriezen die toebehoren aan (rechts)personen die voorkomen op de internationale sanctielijsten (VN en EU). Bij de uitvoering van het integriteitstoezicht op deze wetten stelt DNB zich ten doel, in aansluiting op de intensivering van het integriteitstoezicht, dat het risicogebaseerd wordt uitgevoerd. Er zal naar worden gestreefd dat de scores als vastgelegd in FIRM en de resultaten van de toepassing van het Mot-scoringsmodel en het 'self assessment' met ingang van 2007 als uitgangspunt dienen voor de planning en prioriteitstelling.

DNB zal de volgende aspecten in het integriteitstoezicht in het bijzonder centraal stellen. Een goede uitvoering van de formele taken is nauw gekoppeld aan het kennen van de cliënt in het kader van het materiële 'customer due diligence'-principe. Het kennen van bijvoorbeeld de achtergrond van de cliënt, de herkomst van zijn vermogen en zijn reguliere transactiepatroon, zullen een financiële instelling beter

in staat stellen om ongebruikelijke transacties te herkennen. DNB neemt het toezicht op de naleving van deze wetten daarom mee in het lopende toezicht en onderzoeken. Dit is alleen anders bij de instellingen die uitsluitend voor wat betreft deze wetten onder toezicht van DNB zijn geplaatst. Dat zijn de creditcardmaatschappijen en de casino's (Holland Casino). Deze instellingen zijn afzonderlijk opgenomen in de planning voor het specifieke Wid/Wet Mot/Sanctiewet-toezicht. Voor de creditcardmaatschappijen is het toezicht zoveel mogelijk geschoeid op een risicoanalyse van welke soort transacties het grootste witwas-risico dragen. Buitenlandse creditcardmaatschappijen ('issuers') die hun diensten in Nederland aanbieden, worden daarin betrokken. Met betrekking tot Holland Casino is sprake van een doorlopend toezicht vanuit Wid/Wet Mot. De Sanctiewet en het daarop gebaseerde toezicht strekken zich niet uit tot Holland Casino en creditcardmaatschappijen. De belangrijkste operationele doelstellingen zijn in onderstaande scorecard opgenomen.

Tabel 2.8 Belangrijkste doelstellingen Wid/Wet Mot/Sanctiewet

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Goede uitvoering van het toezicht: risicogebaseerd	Actueel en getrouw beeld als vereiste voor risicogebaseerd toezicht.	Volledige vastlegging risicoscores van alle instellingen in risicotool FIRM.
Goede uitvoering van het toezicht: integriteit	Intensivering integriteitstoezicht.	Operationaliseren van een jaarlijkse integriteitsscan en een systeem van self assessment.
Integere creditcardmaatschappijen en casino's	Liquidaties, sluitingen, formele maatregelen, etc.	Tegen niet-integere creditcardmaatschappijen en casino's wordt adequaat en zorgvuldig opgetreden.

3 EXPORTKREDIET EN –INVESTERINGSVERZEKERING, EUR 2,6 MILJOEN

DNB levert een bijdrage aan het Nederlandse beleid op het gebied van de exportkrediet- en investeringsverzekeringsfaciliteiten van de Staat. Deze tweede ZBO-taak, naast het uitvoeren van toezicht, doet DNB op verzoek van het Ministerie van Financiën. Op grond van de Regeling Export- en Importgaranties 1992 en de Tijdelijke Regeling Herverzekering Investerings (gezamenlijk 'EKV'), adviseert DNB met betrekking tot het beheer en inrichting van de faciliteiten, draagt zij bij aan de uitvoering daarvan en rapporteert zij over haar werkzaamheden aan de minister van Financiën.

In het najaar van 2005 is de reorganisatie van het Nederlandse exportkredietverzekeringscircuit afgerond. De rollen van de betrokken partijen zijn gedurende dit proces opnieuw vastgelegd: de Staat bepaalt het beleid, Atradius Dutch State Business krijgt meer ruimte voor de uitvoering van de faciliteiten en DNB legt zich toe op de opbouw van een effectief en professioneel risicomanagementsysteem op portefeuilleniveau. DNB zet haar werkzaamheden op het gebied van acceptatie van verzekeringsaanvragen voort als lid van een Kredietcomité, waarin ook de ministeries van Financiën, Economische Zaken en Atradius Dutch State Business zitting hebben. Het Kredietcomité vervangt de sequentiële beoordeling van aanvragen. Dit moet de doorlooptijd bekorten.

3.1 Doelstellingen en daarvoor te verrichten inspanning

Binnen DNB heeft de EKV-taak met ingang van 2006 een nieuwe plaats gekregen door de fusie met de afdeling Risk management van de divisie Financiële Markten. Hiermee wordt de kennis op het gebied van risk management optimaal benut en is een verdere stap gezet ter vergroting van de effectiviteit en efficiëntie van de EKV-faciliteit. In 2007 richt DNB zich op de versterking van het risico-raamwerk en de verdere modernisering van de EKV-faciliteit. DNB streeft naar korte doorlooptijden van verzekeringsaanvragen die aan het Kredietcomité worden voorgelegd, het ontwikkelen van een EKV-portefeuillemodel in samenwerking met de andere EKV-partijen, de ontwikkeling en het onderhouden van het actieve portfoliomanagement en het benutten van de invloed van DNB in internationaal verband om een risicogeorïenteerde herziening van de premiesystematiek te bereiken. De belangrijkste doelstellingen voor 2007 zijn in onderstaande tabel opgenomen (tabel 3.1.1).

Tabel 3.1.1 Doelstellingen EKV

Doelstelling '07	Indicator '07	Streefwaarde '07
Vergroten effectiviteit en efficiëntie van de EKV-faciliteit	ZBO-indicatoren voor tijdsplanning en efficiëntie. Voortgang modernisering EKV-faciliteit.	Indicatoren tijdig gerealiseerd. 1. Invoering bedrijfsplancyclus voor EKV. 2. Ontwikkeling portfoliomodel en actief portfoliobeheer. 3. Onderwerpen ingebracht in internationaal overleg.

DNB zal zich in 2007 inzetten om bereikte verkorting van de doorlooptijden bij verzekeringsaanvragen te handhaven en schade en incasso onder haar machtiging voortvarend af te handelen. Naast dit 'going concern' stelt DNB zich de verdere modernisering van de EKV-faciliteit tot doel. Op het terrein van de besturing kan de EKV-faciliteit aan effectiviteit winnen door een meer expliciete bedrijfsplancyclus in te voeren; deze zal in 2007 nader worden uitgewerkt. Prioriteit wordt gegeven aan de snelle ontwikkeling van een model waarmee de risico's van de EKV-portefeuille kunnen worden gekwantificeerd en bewaakt evenals scenarioanalyses kunnen worden uitgevoerd. Bij deze ontwikkeling zullen de overige partijen nauw worden betrokken om een zo groot mogelijk draagvlak te bereiken. DNB zal haar rol als risk manager verder gaan invullen door proactief te adviseren op het gebied van de risicobeoordelings- en risicobeheersingsmethodiek en het actief portefeuillebeheer. Ook in het internationale overleg zal DNB onderwerpen inbrengen die een professioneel risicomanagement op portefeuilleniveau bevorderen en in de uitwerking ervan participeren.

Binnen DNB houden zich in 2007 12,0 fte's bezig met advisering met betrekking tot EKV. Hiervoor worden 3,8 fte's ingezet voor advisering met betrekking tot verzekeringsacceptaties, schadeafhandeling en incasso's en 8,0 fte's voor advisering aan de minister van Financiën onder andere betreffende risicomanagement en nationale en internationale beleidskwesties. Externe communicatie en juridische activiteiten vergen totaal 0,2 fte.

Tabel 3.1.2 Personele inzet EKV

Fte	
	Ekv
Primaire activiteiten	
Extern beleid en regelgeving	8,0
Uitvoering	3,8
Juridische activiteiten	0,1
Externe communicatie	0,1
Totaal primair	12,0

3.2 Begrote kosten

De totale begrote kosten voor de werkzaamheden rond de EKV-faciliteit bedragen EUR 2,6 miljoen in 2007, nagenoeg gelijk aan het nominale kostenniveau van 2006. De kosten voor de primaire activiteiten zijn sinds 2005 gelijk gebleven (realisatie 2005 EUR 1,57 miljoen; begroting 2007 EUR 1,6 miljoen). Kostenstijgingen worden bij de toegerekende kosten verwacht (realisatie 2005 EUR 0,83 miljoen; begroting 2007 EUR 1,1 miljoen). De reorganisatie van het EKV-circuit in het najaar van 2005 heeft tot een herverdeling van taken en een efficiëntere uitvoering geleid. Bij DNB is naar aanleiding hiervan de formatie met bijna 8% teruggebracht van in totaal 12,9 fte's naar 12,0 fte's. Zie tabel bijlage 2 voor de gehanteerde sleutels voor het doorberekenen van de ondersteunende activiteiten aan deze hoofdtaak.

Tabel 3.2 Kosten EKV

EUR miljoen

	Totaal
Primaire activiteiten	
Kennisopbouw	-
Extern beleid en regelgeving	1,0
Intern beleid	-
Uitvoering	0,5
Statistiek	-
Juridische activiteiten	-
Externe communicatie	0,0
Totaal primair	1,6
Ondersteunende activiteiten	
Besturing	0,2
Ict ondersteuning	0,2
P&o ondersteuning	0,1
Communicatie ondersteuning	0,1
Informatievoorziening	0,2
Facilitaire diensten	0,2
Beveiliging en transport	0,1
Totaal ondersteuning	1,0
Totaal	2,6

BIJLAGE 1 PROFIEL VAN HET TOEZICHT DOOR DNB

De Nederlandsche Bank (DNB) is in Nederland de prudentieel toezichthouder voor financiële instellingen. Het prudentiële toezicht richt zich op de soliditeit van financiële ondernemingen en op de integriteit van het stelsel. Daarmee draagt het bij aan de missie van DNB: het nastreven van de stabiliteit van het financiële stelsel en van de instellingen die van dat stelsel deel uitmaken, dit alles ten dienste en in het belang van het publiek dat daarop vertrouwt.

In concreto ziet DNB toe op het risicobeheer, de integere bedrijfsvoering, de solvabiliteit en liquiditeit en de naleving van wet- en regelgeving bij banken, verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen, beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen. Preventie van ongelukken staat hierbij voorop: voorkomen is beter dan genezen. Op alle instellingen vindt dan ook actief toezicht plaats. Het te allen tijde voorkomen van een faillissement mag echter niet van het toezicht worden verwacht. Dat zou ook niet passen in een markteconomie als de Nederlandse. Bovendien waakt DNB ervoor op de stoel van de ondernemer te gaan zitten. De continuïteit van een financiële instelling (en dus ook het voorkomen van een faillissement) is de primaire verantwoordelijkheid van het management. In het belang van de depositohouders, polishouders, pensioengerechtigden en beleggers is het toezicht er wel op gericht dat instellingen geen onaanvaardbaar hoge risico's nemen. In het verlengde daarvan, als de continuïteit van een instelling niet langer is gewaarborgd, dient het toezicht door adequaat ingrijpen de schade voor deze partijen tot het minimum te beperken. Specifiek bij pensioenfondsen ziet DNB er ook op toe dat hun statuten en reglementen in overeenstemming zijn en blijven met de materiele bepalingen in de Pensioen- en Spaarfondsenwet (materieel toezicht). Bij geldtransactiekantoren, trustkantoren, creditcardmaatschappijen en casino's houdt DNB toezicht op integere bedrijfsvoering en naleving van wet- en regelgeving. Een belangrijk aspect van het toezicht op deze instellingen is het opsporen en terugdringen van illegale geldstromen en terrorismefinanciering.

Type instelling	Doelstelling van het toezicht
Banken Verzekeringsmaatschappijen Pensioenfondsen Beleggingsondernemingen Beleggingsinstellingen	Soliditeit van de instelling en integriteit van het financiële stelsel bewaken: <ul style="list-style-type: none">– Risicobeheer– Solvabiliteit en liquiditeit– Integere bedrijfsvoering– Naleving van wet- en regelgeving– Materieel toezicht (alleen t.a.v. pensioenregelingen, uitgevoerd door verzekeraars of fondsen)
Geldtransactiekantoren Trustkantoren Creditcardmaatschappijen Casino's	Integriteit van het financiële stelsel bewaken: <ul style="list-style-type: none">– Integere bedrijfsvoering– Naleving van wet- en regelgeving

Het toezicht door DNB omvat vier kernactiviteiten: markttoetreding, regulier toezicht, handhaving, en beleidsontwikkeling. Markttoetreding behelst de beoordeling of een instelling voldoet aan de vergunningsvereisten. Zodra een instelling tot de gereguleerde markt is toegelaten staat zij onder regulier toezicht. Door gegevensanalyse, gesprekken en gericht onderzoek wordt de aansluiting van het toezicht op de ontwikkelingen in de markt bewaakt. Handhaving is complementair aan markttoetreding en betreft het opsporen en vervolgen van personen en instellingen die zonder de benodigde vergunning financiële diensten aanbieden. Beleidsontwikkeling verschaft de regelgeving en het normkader ten behoeve van markttoetreding, lopend toezicht en handhaving.

1 Markttoetreding

Een financiële instelling heeft een vergunning nodig om activiteiten, die onder de verschillende toezichtwetten vallen, te mogen uitoefenen. Dit geldt overigens niet voor pensioenfondsen en instellingen die in aanmerking komen voor een generieke vrijstelling of een individuele ontheffing. DNB is verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen aan banken, verzekeringsmaatschappijen, trustkantoren en geldtransactiekantoren. Tevens voert DNB een zogenaamde prudentiële toetsing uit bij de vergunningverlening aan beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen; de vergunning zelf wordt verleend door de AFM. De verlening van een vergunning leidt tot inschrijving in een register. Voor pensioenfondsen wordt eveneens een register bijgehouden. De registers voor banken, verzekeraars, pensioenfondsen, trustkantoren en geldtransactiekantoren zijn te raadplegen op de website van DNB

De integriteit en deskundigheid van bestuurders en andere beleidsbepalers vormen een belangrijk onderdeel van de vergunningsvereisten, naast criteria ten aanzien van het bedrijfsplan, de solvabiliteit en de interne organisatie. Daarom toetst DNB de te benoemen bestuurders.

Gerelateerd aan markttoetreding is de beoordeling van voorgenomen deelnemingen in of door een onder toezicht staande instelling. Als een derde partij een deelneming van 10% of meer wil verkrijgen in een onder toezicht staande instelling, is een zogenaamde 'verklaring van geen bezwaar' (VVGB) van DNB benodigd. Dit geldt ook als een onder toezicht staande instelling een deelneming van 10% of meer wil verkrijgen in een derde partij.

2 Regulier toezicht

Het reguliere toezicht door DNB richt zich op de risicobeheersing, de solvabiliteit en de liquiditeit, de integere bedrijfsvoering en de naleving van wet- en regelgeving van de afzonderlijke onder toezicht staande instellingen. Het toezicht is risicogeorïenteerd. Dit houdt in dat DNB de toezichtmiddelen gestructureerd richt op de plaatsen waar de netto-risico's (risico's na correctie voor de interne beheersingsmaatregelen bij de instellingen) het grootst zijn. De Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM) vervult een centrale rol in het (risicogebaseerde) toezichtproces. Met behulp van FIRM onderhoudt DNB het actuele beeld van de risico's op instellingsniveau en stemt de toezichtactiviteiten daarop af. De informatie voor de risico-inschatting wordt grotendeels verkregen door gesprekken met de

desbetreffende instelling, onderzoeken ter plaatse en ‘off site’-bedrijfseconomische analyses. FIRM ondersteunt de toezichthouder daarbij met het op systematische wijze doorwrochte inschattingen maken van de risico’s waaraan onder toezicht staande instellingen blootstaan en de wijze waarop deze worden beheerst. Zo stelt DNB binnen FIRM een profiel van elke financiële instelling samen, op basis waarvan zij de toezichtprioriteiten bepaalt. Dit risicoprofiel wordt periodiek herzien. De FIRM-score bepaalt of een instelling in een lichter of zwaarder toezichtprofiel wordt geplaatst.

Ongeacht hun FIRM-profiel zijn alle instellingen onderworpen aan lopend toezicht en dienen zij periodiek te rapporteren over hun financiële kerngegevens. Ook blijft DNB regelmatig langskomen voor een beleidsgesprek of onderzoek op locatie. De manier waarop DNB een dergelijk gesprek of onderzoek ingaat, zal echter ook afhangen van de mate waarin een instelling, in termen van FIRM, een groener of roder beeld laat zien. Naast de ‘objectieve’ karakteristieken van het type instelling en haar financiële producten hangt dit voornamelijk af van het ambitieniveau van de instelling ten opzichte van de minimum toezichtnormen, bijvoorbeeld ten aanzien van het solvabiliteitsniveau.

FIRM is in beginsel gericht op risico’s binnen instellingen, maar door te sorteren op verhoudingsgewijs slechte FIRM-scores of combinaties van slechte FIRM-scores, kan DNB categorieën instellingen, activiteiten en risicocategorieën uitlichten die vanuit crosssectoraal toezichtperspectief additionele aandacht verdienen. Samen met de bevindingen uit het Overzicht Financiële Stabiliteit en vanuit de beleidsdivisie (bijvoorbeeld met betrekking tot veranderende regelgeving) vormt dit input voor het risico-overleg, dat deze instellingsoverstijgende risico’s inventariseert en tegen elkaar afweegt. Op basis van deze afweging wordt een aantal thema’s tot speerpunt van het toezicht benoemd. Integriteit vormt thans een dergelijk speerpunt. Hieraan wordt vervolgens handen en voeten gegeven door het uitvoeren van themagewijze onderzoeken en inbedden van de thema’s in het reguliere toezicht.

Toezicht op banken

Een onder toezicht staande bank kan meer dan één inschrijving in het register hebben. Zo wordt bijvoorbeeld Rabobank als één onder toezicht staande instelling beschouwd, terwijl alle lokale Rabobanken zelfstandig zijn ingeschreven. Naast de reeds genoemde manieren om informatie te vergaren wordt eens per jaar een gesprek gevoerd met de externe accountant van de instelling. Tevens zijn op instellingsniveau gerichte toezichtonderzoeken uitgevoerd. Dit zijn onderzoeken waarbij de belangrijkste activiteiten van een bank in detail worden beoordeeld. Bij een grote bank vindt een aantal van dergelijke onderzoeken per jaar plaats, bij kleine banken worden alle risicogebieden in een cyclus van 3 à 5 jaar onderzocht. Naast het toezicht per instelling voert DNB ook vergelijkende onderzoeken uit waarbij een specifiek thema bij meerdere instellingen wordt onderzocht.

De buitenlandse EU-kredietinstellingen die grensoverschrijdend diensten in Nederland aanbieden vallen niet onder DNB toezicht maar onder toezicht van de thuisstaattoezichthouder. Bij de bijkantoren van banken die elders in de EU zijn gevestigd beperkt het reguliere toezicht zich tot de liquiditeitspositie; voor de overige aspecten (zoals risicobeheer en solvabiliteit) staat zo’n bijkantoor onder het toezicht van de thuisstaattoezichthouder.

Toezicht op verzekeringsmaatschappijen

Het toezicht op verzekeringsmaatschappijen omvat het toezicht op schadeverzekeraars, levensverzekeraars en natura-uitvaartverzekeraars. De belangrijkste aangrijpingspunten voor het toezicht op de verzekeraars zijn de wijze waarop de technische voorzieningen zijn vastgesteld, de aard van de beleggingen die dienen als tegenwaarde voor de technische voorzieningen en de solvabiliteitsmarge. Met de meeste instellingen worden één of meer keren per jaar gesprekken gevoerd. Voor de overige instellingen vindt een dergelijk periodiek gesprek met grotere intervallen plaats.

Toezicht op pensioenfondsen

Het toezicht op pensioenfondsen omvat het toezicht op ondernemings- en bedrijfstakpensioenfondsen, beroepspensioenfondsen. Een specifiek onderdeel van het reguliere toezicht op pensioenfondsen betreft het zogenaamde materiële toezicht. Daarin beoordeelt DNB of statuten en reglementen van de fondsen voldoen aan de materiële bepalingen in de Pensioen- en spaarfondsenwet die betrekking hebben op de inhoud van de pensioentoezeggingen. Door wetwijzigingen moeten de fondsen hun statuten en reglementen regelmatig aanpassen. Voor het toezicht is de dekkingsgraad van een pensioenfonds een belangrijke graadmeter. Deze geeft de verhouding van de aanwezige middelen ten opzichte van de verplichtingen van een fonds. Indien bij een pensioenfonds dekkingsgraadproblemen worden geconstateerd, dient een pensioenfonds een herstelplan in te dienen en vervolgens uit te voeren. Een pensioenfonds kan te lage dekking hebben, ofwel reservetekort, of in onderdekking verkeren, dat wil zeggen een dekkingsgraad van minder dan 100%. Verder worden bij pensioenfondsen gesprekken gevoerd en beperkte en uitgebreide onderzoeken uitgevoerd. In toenemende mate wordt met pensioenfondsen besproken hoe de financiële positie zich in de toekomst kan ontwikkelen en welk beleidsinstrumentarium beschikbaar is om de implicaties op te vangen. Verder heeft DNB een rol in het verplichtstellingstraject van bedrijfstak- en beroepspensioenfondsen (door middel van een advies aan de Minister van SZW).

Toezicht op beleggingsinstellingen en -ondernemingen

Toezicht op beleggingsinstellingen en -ondernemingen gaat voornamelijk over gedrag. Daarom is de AFM de belangrijkste toezichthouder op deze instellingen. Uiteraard werken DNB en AFM nauw samen op dit vlak. Zo is de AFM verantwoordelijk voor het verstrekken van vergunningen en voert DNB de prudentiële toetsingen ervan uit. Verder zijn beheerders van beleggingsinstellingen verplicht financiële rapportages (jaarrekeningen en halfjaarberichten) te verstrekken op grond waarvan DNB hun financiële soliditeit beoordeelt. De solvabiliteit van beleggingsondernemingen toetst DNB aan de hand van financiële rapportages (CAD-rapportages en jaarrekeningen), onderzoeken en gesprekken.

Toezicht op geldtransactie- en trustkantoren

Het reguliere toezicht op geldtransactiekantoren is gericht op handhaving van de Wet op de geldtransactiekantoren. Deze wet beoogt specifiek de integriteit van het financiële stelsel te beschermen

door het witwassen van gelden en het financieren van terroristische activiteiten tegen te gaan. Het toezicht gebeurt aan de hand van 'on site'-onderzoeken bij instellingen en het voeren van gesprekken met de externe accountants van de ingeschreven instellingen.

Het toezicht in het kader van de Wet toezicht trustkantoren richt zich op de naleving van procedures binnen het trustkantoor zodanig dat daarmee wordt voldaan aan de eisen die de Wtt en de op de Wtt gebaseerde nadere regelgeving stellen. Daartoe voert DNB onder meer deelwaarnemingen uit met betrekking tot de cliënt-acceptatiedossiers, waarin de informatie van het trustkantoor met betrekking tot de cliënten van het trustkantoor is vastgelegd.

Integriteitstoezicht

Het integriteitstoezicht richt zich op de integriteit van de bedrijfsvoering van instellingen en van bestuurders. Het vereist een specialistische deskundigheid die cross-sectoraal wordt ingezet. Er worden integriteitsonderzoeken uitgevoerd en in het kader van bestuurderstoetsing kan aanvullend onderzoek worden uitgevoerd. Veel aandacht wordt besteed aan 'Customer Due Diligence' (CDD), ofwel de toetsing, door banken en verzekeraars, van hun cliënten. CDD is een beheersingskader om misbruik van instellingen door cliënten te voorkomen en is cruciaal voor een integer financieel stelsel. DNB beoordeelt de opzet en de werking van CDD-maatregelen bij banken en verzekeraars. Op het gebied van terrorismefinanciering beoordeelt DNB of instellingen voldoen aan de eisen van de Sanctiewet (het detecteren en bevriezen van financiële middelen aan de hand van 'freeze'-lijsten). Anderzijds wordt beoordeeld of instellingen aandacht besteden aan verdachte geldstromen.

Interventies en formele maatregelen bij onder toezicht staande instellingen

Indien een onder toezicht staande instelling niet voldoet aan de toezichtvereisten, kan DNB een formele maatregel treffen. De instrumenten die DNB ter beschikking staan zijn het opleggen van een last onder dwangsom, een bestuurlijke boete, een aanwijzing, het opvragen van een financieringsplan, een saneringsplan, een herstelplan, het aanstellen van een bewindvoerder, doorhaling uit het register, een faillissementsaanvraag door toezichthouder en de noodregeling. De verschillende maatregelen zijn niet in alle sectoren even gebruikelijk. Zo geldt een aanwijzing in het banktoezicht als een ernstiger toezichtinterventie dan in het toezicht op verzekeraars en pensioenfondsen. Het opvragen van een financierings-, sanerings- of herstelplan is specifiek voor het toezicht op pensioenfondsen en verzekeraars. Bij het opleggen van formele maatregelen neemt DNB de wettelijke eisen voor functiescheiding in acht.

3 Handhaving

De vorige paragrafen handelden over de gereguleerde markt, dus over de instellingen die voldoen aan de vergunningsvereisten en die onder regulier toezicht staan. DNB treedt op tegen instellingen die zonder vergunning financiële diensten aanbieden en daarmee illegaal opereren.

DNB opereert niet primair als opsporingsinstantie. In geval DNB een melding krijgt over een illegaal opererende financiële instelling, onderneemt zij daar wel actie op. Deze meldingen kunnen voortkomen uit signalen van de Informatiedesk, andere toezichthouders en/of de Fiod/ECD. Voornamelijk de goede samenwerking met deze laatste instanties leidde tot meer aangemelde gevallen. Incidenteel speurt DNB naar illegale instellingen door periodiek het internet af te zoeken (met behulp van geautomatiseerde 'sweeps') en door mediascreening. Verdachte zaken worden beoordeeld (betreft niet de signalen die direct kunnen worden afgedaan). Daarnaast worden onderzoeken verricht in het verband van het Financieel Expertise Centrum. Dit is een samenwerkingsverband tussen alle autoriteiten met een toezicht- of opsporingstaak in de financiële sector. Indien sprake is van serieuze verdenking, wordt bij de desbetreffende instelling ter plekke onderzoek gepleegd.

4 Beleidsontwikkeling

DNB draagt intensief bij aan de totstandkoming van regelgeving en beleid voor financieel toezicht; immers, goede regelgeving en beleid vormen een hoeksteen voor goed toezicht. Grofweg is DNB in drie omgevingen actief: 1) binnen internationale fora, 2) in allerlei overleggen in de nationale context en 3) op de toezichtwerkvloer. Toezichtnormen en -regels worden in steeds grotere mate voorbereid en ontwikkeld in internationale gremia. Het internationale overleg daarover is volgens de onderstaande structuur georganiseerd:

Tabel bijlage 1: Gremia voor internationaal overleg

Bereik	Mondiaal	Europees niveau-2	Europees niveau-3	Europees (ESCB)
Deelnemers	Toezichthouders	Ministeries	Toezichthouders	Centrale banken en toezichthouders
Banken	BCBS	EBC	CEBS	BSC
Verzekeraars	IAIS	EIOPC	CEIOPS	
Pensioenfondsen	IOPS	EIOPC	CEIOPS	
Effecteninstellingen	IOSCO	ESC	CESR	
Cross-sector	Joint Forum	EFCC	IWCFC (+ 3L3)	

Legenda: BCBS = Basel Committee on Banking Supervision; IAIS = International Association of Insurance Supervisors; IOPS = International Organization of Pension Supervisors; IOSCO = International Organization of Securities Commissions; EBC = European Banking Committee; EIOPC = European Insurance and Occupational Pensions Committee; ESC = European Securities Committee; EFCC = European Financial Conglomerates Committee; CEBS = Committee of European Banking Supervisors; CEIOPS = Committee of European Insurance and Occupation Pension Supervisors; CESR = Committee of European Securities Regulators; IWCFC = Interim Working Committee on Financial Conglomerates; BSC = Banking Supervision Committee.

DNB heeft zitting in de mondiale gremia met uitzondering van het IOSCO, in de Europese niveau-3 comités met uitzondering van CESR, en tot slot in het BSC. In het IOSCO en het CESR wordt Nederland vertegenwoordigd door de AFM. In de niveau-2 comités zijn de ministeries van Financiën verenigd (in het niveau-2 comité voor pensioenen bovendien ook het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Via een actieve opstelling in deze fora kan DNB vroegtijdig invloed uitoefenen op de ontwikkelingen die leiden tot de kaders waarbinnen ook de Nederlandse wet- en regelgeving zal worden

geïmplementeerd. Het feit dat DNB een geïntegreerde (cross-sectorale) toezichthouder is, geeft de mogelijkheid in het internationale overleg te participeren vanuit een brede optiek/ervaring en waar dat toegevoegde waarde biedt een cross-sectorale kruisbestuiving te bevorderen.

DNB is vanzelfsprekend ook actief betrokken bij de formulering van regelgeving en beleid in de nationale context. Enerzijds door informatie en inzicht te bieden over ontwikkelingen in (en het toezicht op) de financiële sector, anderzijds door de ontwikkeling van toezichtnormen en de vertaling van die normen naar toepasbare regels. DNB overlegt daartoe veelvuldig met genoemde ministeries en met de representatieve organisaties uit het onder toezicht staande veld.

Ingeval van significante vernieuwingen in het toezicht (bijv. Bazel II, financieel toetsingskader, Solvency II, rapportagekaders) neemt DNB – vaak in samenwerking met de desbetreffende sector – initiatief tot gericht overleg, deels om onder toezicht staande instellingen tijdig bij vernieuwingen te betrekken (in termen van impact c.q. beoogd effect) en deels om de instellingen voor te lichten omtrent de implicaties voor de toezichtpraktijk.

Dichter bij die toezichtpraktijk bestaat er binnen DNB een continue wisselwerking tussen beleid en uitvoering. Twee samenhangende elementen uit de bekende ‘regelkring’ maken deel uit van de dagelijkse praktijk:

- de vertaling van het algemene wettelijk kader naar de diverse praktijk, rekeninghoudend met de aard, omvang en complexiteit van individuele instellingen;
- de feedback uit de toezichtpraktijk over de toepassing en werking van regelgeving en beleid en over ontwikkelingen in de financiële sector.

Concreet leidt dit proces intern tot frequente advisering richting toezichtuitvoering, en extern tot communicatie over de invulling of toepassing van wet/regelgeving (bijv. via de website, een brief/circulaire, of nadere (beleids)regels). Dit omvat ook het helpen ontwikkelen van mogelijkheden om met minder regels toe te kunnen, en vooral met minder toezichtkosten (vergroten effectiviteit toezicht).

BIJLAGE 2 ONDERSTEUNING TOEZICHT, EUR 31,4 MILJOEN

Om de doelstellingen van toezicht te bereiken, is een adequate dienstverlening door de ondersteunende bedrijfsonderdelen van DNB cruciaal. Het is noodzakelijk dat deze diensten tegen een marktconform(e) prijs en prestatieniveau worden geleverd.

Toerekening

De dienstverlening van ondersteunende bedrijfsonderdelen wordt deels rechtstreeks toegerekend op basis van daadwerkelijk gebruik en deels toegerekend met behulp van sleutelwaarden aan de primaire divisies van DNB om op die manier per taakgebied een totaal overzicht te krijgen van de benodigde middelen (zie onderstaande tabel). Bij het vaststellen van de sleutelwaarden is gezocht naar een zo goed mogelijke afspiegeling (zoals causaliteit) van de ‘cost drivers’. Het toerekeningsmodel gaat uit van de integrale kosten van de divisies, waarbij er geen toerekening plaatsvindt tussen de ondersteunende divisies onderling.

Tabel bijlage 2 Belangrijkste toerekenings sleutels ondersteunende activiteiten*

Aspect	Belangrijkste elementen	Toegerekend naar/ op basis van
Besturing		
Directie	Directie	Personeel directe afdelingen
Sp&c	Strategie, planning en control Risicobeheersing	Personeel directe afdelingen Gevraagde uren
Accounting lad	Bedrijfsadministratie Accountantsonderzoeken	Aantal boekingsstukken per afdeling Aantal onderzoeken per afdeling
Ict ondersteuning	Ict werkplekken Exploitatie Ict Advies en niet-standaard wijzigingen Nieuwe diensten	Aantal werkplekken Capaciteitsbeslag op servers en data-opslag Gevraagde uren strippenkaart Gevraagde uren business case
P&O ondersteuning	Arbo, opleidingen en overige P&O producten	Personeel directe afdelingen
Communicatie ondersteuning	Communicatiebeleid, bezoekerscentrum en kunstcommissie Vertalingen	Personeel directe afdelingen Gevraagde uren vertaling
Informatievoorziening	Nieuwsvoorziening Archief en bibliotheek Documentaire informatie	Personeel directe afdelingen Personeel directe afdelingen (gewogen) Per cluster toegedeeld aan betrokken afdelingen
Facilitaire diensten	Huisvesting Fd werkplekken Inkoop Diensten en middelen Repro	Netto vierkante meters Personeel directe afdelingen (gewogen) Gevraagde uren Personeel directe afdelingen (gewogen) Capaciteitsbeslag
Beveiliging en transport	Bewaking en safety Speciale opdrachten	Personeel directe afdelingen excl. locatie Apeldoorn Betalingsverkeer

* Voor de overzichtelijkheid zijn hier niet alle producten met hun kostenverdeelsleutel weergegeven.

DNB streeft naar een continue verbetering van de verhouding van primaire en ondersteunende kosten, een grotere beheersbaarheid van kosten en bedrijfsvoering en een structurele reductie van ondersteunende kosten (met marktconformiteit en een procesgerichte beheersing). In 2006 en 2007 worden op dit punt stappen gezet die in de jaren daarna onverminderd worden voortgezet. Zo wordt in 2007 het sturen op kosten verbeterd door het verder optimaliseren van het kostendoorberekeningsmodel en de hieruit voortvloeiende financiële informatie voor toezichtactiviteiten vanuit het oogpunt van beïnvloedbaarheid. Hierbij wordt onderscheid (in aflopende beïnvloedbaarheid) gemaakt naar 1) directe kosten, 2) toegerekende directe kosten, 3) toegerekende indirecte kosten en 4) overhead. Tevens wordt bekeken welke kosten als directe toezichtkosten kunnen worden verantwoord en welke als indirecte. De kosten voor ondersteuning zijn opgebouwd uit 1) Besturing, 2) ICT-ondersteuning, 3) P&O-ondersteuning, 4) Communicatie ondersteuning, 5) Informatievoorziening, 6) Facilitaire diensten en 7) Beveiliging en transport.

De kosten voor ondersteunende taken bedragen EUR 31,4 miljoen. In vergelijking met 2006 treedt een stijging op van EUR 1,3 miljoen⁴. Deze stijging wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door:

- EUR 0,7 miljoen als gevolg van inflatie;
- EUR 1,9 miljoen door stijging overhead als gevolg van de reorganisatie van de bankbiljettendistributie;
- EUR 0,6 miljoen als gevolg van het effect RJ-271;
- EUR 0,3 miljoen per saldo als gevolg van intensiveringen en reducties binnen de primaire activiteiten;
- EUR -0,9 miljoen door een versobering van de pensioenregeling van DNB en het invoeren van een werknemersbijdrage in de pensioenpremie;
- EUR -1,3 miljoen als gevolg van bezuinigingen binnen ondersteuning.

1 Besturing, EUR 6,5 miljoen

Onder de post besturing vallen, naast de kosten van de directie en de Raad van Commissarissen (inclusief externe vergoedingen), en de kosten die gepaard gaan met de financiële huishouding en de interne beheersing van de organisatie. De besturing is gericht op een effectieve en efficiënte organisatie. Doelstellingen als de invoering van integraal management, de nieuwe planning- en control cyclus en vraaggedreven ondersteuning zijn gesteld tijdens het eerdere fusie- en reorganisatieproces. Deze zullen in 2007, waar nodig, verder worden aangescherpt. In het bijzonder zal gewerkt worden aan verdere verbetering van de beschikbare managementinformatie ten behoeve van de sturing van de divisies.

Tevens streeft DNB naar verdere professionalisering van het interne risicobeheersing- en controlesysteem: in de jaarverantwoording over 2007 zal een 'in control'-verklaring worden opgenomen.

Het onderwerp Business Continuity Management (BCM) krijgt bedrijfsbreed aandacht door alle divisies 'business continuity'-plannen te laten opstellen en deze periodiek te laten testen.

2 ICT-ondersteuning, EUR 8,8 miljoen

De belangrijkste activiteiten die DNB op het gebied van ICT uitvoert zijn: 1) het verzorgen van de kantoorautomatisering, 2) beschikbaarstelling van bedrijfsapplicaties aan geautoriseerde gebruikers, 3) kleinschalig onderhoud op bedrijfsapplicaties binnen vooraf overeengekomen jaarbudgetten, en 4) projectmatige verwerving of ontwikkeling van nieuwe applicaties of grootschalig onderhoud op bestaande applicaties. De concrete ICT-speerpunten voor 2007 passen in de meerjarenstrategie gericht op klantgedreven en marktconforme dienstverlening:

- Stelselmatig verbeteren van de Ict-organisatie;
- Ondersteuning bij de programma's voor 'business continuity management' en applicatiesanering;
- Verminderde en beter beheerste complexiteit van de ICT-infrastructuur door de uitfasering mainframe en de inrichting van een nieuwe centrale infrastructuur via twee op afstand verbonden sites;
- Betere besturing van de inzet van ICT door directie en divisie management door inrichting van ICT-Governance, inclusief het monitoren op resultaat.

3 P&o-ondersteuning, EUR 2,6 miljoen

DNB is een interessante werkgever voor talentvol en betrokken personeel. Er is continu aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers met toepassing van een leeftijdsbewust personeelsbeleid, talentmanagement, loopbaanbegeleiding en diversiteitsbeleid. Opleiding en ontwikkeling staan hoog in het vaandel en zijn noodzakelijk om er voor te zorgen dat medewerkers steeds de juiste competenties en kennis hebben om de DNB-taken in de veranderende context te invullen. Daarnaast dragen opleiding en ontwikkeling er aan bij dat medewerkers zonedig ook buiten DNB goede kansen op de arbeidsmarkt houden. Een belangrijke prioriteit voor 2007 is het inventariseren en adresseren van mogelijke knelpunten met betrekking tot het aantrekken en vasthouden van het juiste personeel in een flink bewegende arbeidsmarkt (aantrekkende economie, vergrijzing, ontgroening en diversiteit).

4 Communicatie ondersteuning, EUR 2,3 miljoen

Door nut en noodzaak van de kerntaken goed voor het voetlicht te brengen, draagt de externe communicatie bij aan de effectiviteit van de organisatie. Ook is het externe communicatiebeleid erop gericht de reputatie van DNB te bewaken en voortdurend verder te verbeteren. Een sterke reputatie schraagt de effectiviteit van het beleid van DNB. De ervaring leert dat de waardering voor DNB

⁴ Hierbij is gecorrigeerd voor het effect dat de juridische activiteiten in 2006 als ondersteuning gecategoriseerd werden, en in 2007 als primaire activiteiten.

toeneemt naarmate men beter op de hoogte is van de kerntaken die de organisatie uitvoert. Tegelijkertijd wil DNB uitdragen dat zij, in de hoedanigheid van kennisinstituut, beschikt over toonaangevende kennis en deze graag extern wil verspreiden.

DNB zal de diverse doelgroepen op actieve en toegankelijke wijze kennis bij brengen over haar kerntaken via een veelheid aan communicatiemiddelen. Tevens wordt getracht het wetenschappelijk onderzoek dat zij uitvoert voor een breder publiek toegankelijk te maken.

Het vergroten van de zichtbaarheid van DNB krijgt in 2007 specifieke aandacht met alle publiciteit rond het strategisch communicatiethema 'Financiële Stabiliteit'.

Doel van het interne communicatiebeleid is de betrokkenheid en slagvaardigheid van de medewerkers te vergroten.

5 Informatievoorziening, EUR 6,2 miljoen

DNB ontvangt en produceert jaarlijks vele duizenden documenten. DNB werkt voor de gehele organisatie met één documentmanagementsysteem en is ver gevorderd in het digitaliseren van de documentaire informatievoorziening. Het archief heeft een belangrijke bestuurlijke functie als het gaat om externe verantwoording, integrale besluitvorming en transparante belangenafweging. Het archief is onmisbaar voor de uitvoering van de toezichttaak en voor de interne bedrijfsvoering.

6 Facilitaire diensten, EUR 3,5 miljoen

DNB streeft naar een passend facilitair voorzieningenniveau tegen zo laag mogelijke kosten. In 2007 wordt specifiek aandacht besteed aan de uitvoering van het lange termijn huisvestingsplan, als vervolg op de opgestarte projecten van 2006, milieucertificering (ISO 14001), het afronden van de asbestsanering en het professionaliseren van de inkoopfunctie. Een belangrijk streven hierbij is het bereiken van een marktconforme, efficiënte en effectieve bedrijfsvoering, onder andere door het implementeren van de uitkomsten en aanbevelingen vanuit de NEN-bedrijfsvergelijking/benchmark.

7 Beveiliging en transport, EUR 1,6 miljoen

DNB is verantwoordelijk voor de beveiliging, veiligheid en transport van personen, en voor de beveiliging van DNB-locaties (waaronder de hoofdbank in Amsterdam en locatie Apeldoorn).

BIJLAGE 3 HEFFINGSSYSTEMATIEK TOEZICHT

Met ingang van 2004 is de financiering van het toezicht, in overleg met de toezichthouders en vertegenwoordigers van de instellingen, door de minister van Financiën herzien. Uitgangspunt is een bijna volledige doorberekening van de toezichtkosten aan de onder toezicht staande instellingen⁵. Een uitzondering hierop vormen het repressieve toezicht en het toezicht uit hoofde van de Wid/Wet Mot/Sanctiewet. Dit toezicht wordt volledig door de overheid gefinancierd. Per toezichthouder (AFM en DNB) is hiervoor een overheidsbijdrage berekend. Deze bijdrage wordt in 2006 geëvalueerd. De overheidsbijdrage is vastgesteld op basis van een vast percentage van de toezichtkosten. Voor het oorspronkelijke DNB-toezicht is dit 21 % en voor het pensioenfondsen- en verzekeringstoezicht 11%.

De bijdrage van 21% voor het oorspronkelijke DNB-toezicht geldt als gemiddelde voor de betreffende sectoren. De daadwerkelijke bijdrage verschilt per sector en is afhankelijk van de omvang van het repressieve en Wid/Wet Mot/Sanctiewet-toezicht voor de betreffende sector. Naast de reguliere overheidsbijdrage zijn voor het toezicht uit hoofde van de Wgt en Wtt aanvullende afspraken gemaakt. Zie onderstaande tabel voor een toelichting per sector (doelgroep).

1 Heffingssystematiek

De heffingssystematiek per doelgroep⁶ is als volgt:

Doelgroep	Kernelementen
Banken	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 13%- vast tarief per rapporterende instelling (afdeling I, II en III instellingen)- variabel tarief (van toepassing op afdeling I en II instellingen) op basis van Risk Weighted Assets (RWA) volgens degressief stelsel
Pensioenfondsen	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 11%- vast tarief per instelling- variabel tarief op basis van premie-inkomen en directe beleggingsopbrengsten
Verzekeraars	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 11%- vast tarief per instelling- variabel tarief op basis van bruto premie inkomen of aantal verzekerden (Zorgverzekeraars)
Geldtransactie-kantoren	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 66%- plus overeengekomen aanvullende bijdrage van EUR 0,44 miljoen- vast tarief per rapporterende instelling- variabel tarief gebaseerd op geldstromen
Beleggingsinstellingen	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 13%- op basis van het balanstotaal. Dit kan mogelijk worden herzien, afhankelijk van het lopende wetswijzigingstraject
Beleggingsondernemingen	<ul style="list-style-type: none">- reguliere overheidsbijdrage: 13%- op basis van de voor het gedragtoezicht geldende heffingssystematiek

⁵ Voor banken geldt tot en met 2005 een ingroeimodel.

⁶ Doelgroepen worden in de diverse kostenregelingen aangeduid met categorieën.

Trustkantoren	-	reguliere overheidsbijdrage: 80%
	-	tarief op basis van omzet
Wid/Mot/Sanctie	-	overheidsbijdrage: 100%

2 Boetes en dwangsommen

Door de opgelegde boetes en dwangsommen betalen overtreders (een deel van) de eigen extra toezichtkosten. De boetes en dwangsommen worden niet in de begroting opgenomen. De in enig jaar ontvangen boetes en dwangsommen worden verrekend met de heffing van de instelling van het daaropvolgende jaar.

3 Wijze van heffen en verrekenen

Jaarlijks wordt door DNB een factuur verzonden aan de onder toezicht staande instellingen. Hierbij worden de kosten die voortvloeien uit de goedgekeurde begroting van het lopende jaar in rekening gebracht, gesaldeerd met het exploitatiesaldo en de opbrengsten uit hoofde van boetes en dwangsommen van het voorgaande jaar.

BIJLAGE 4 ONTWIKKELING TOEZICHTKOSTEN

Tabel bijlage 4 Ontwikkeling Toezichtkosten

EUR miljoen

	Bank- en ¹	Pen- sioen fond- sen	Verze- keraars (incl. Zorgwet)	Geld trans- actie kanto- ren	Beleg- gings instel- lingen	Beleg- gings- onderne- mingen	Trust kan- toren	WID MOT Sanctie wet	Begro- ting	Realisatie
Realisatie 2002		16,50	18,60							
Realisatie 2003		16,20	18,60							
Begroting 2004	43,76	21,25	18,19	0,87	0,57	2,72	1,13	7,64	96,13	
Realisatie 2004	38,85	18,63	16,77	0,50	0,38	3,03	0,48	5,52		84,17
Begroting 2005	39,19	20,80	20,00	2,24	0,55	3,27	3,23	0,76	90,04	
Realisatie 2005	37,01	20,20	22,16	1,93	0,33	2,98	2,63	0,66		87,91
Begroting 2006	39,46	21,17	23,81	2,27	1,02	3,49	3,27	0,76	95,25	
Begroting 2007	38,01	21,96	26,76	2,52	0,88	2,89	3,13	0,63	96,78	

¹ Banken inclusief Elektronische geldinstellingen en overige kredietinstellingen.

De aansluiting tussen de toezichtbegroting 2006 en 2007 is toegelicht in paragraaf 1.3. Voor wat betreft de overige cijfers moet rekening worden gehouden met onderstaande punten:

- In de begroting van 2005 zijn besparingen opgenomen ten opzichte van de begroting 2004 van EUR 6,1 miljoen. Het betreft efficiëntievoordelen van de fusie tussen DNB en PVK;
- De grote verschillen tussen de begroting- en realisatiecijfers voor 2004 zijn in grote mate terug te voeren op een aanzienlijke onderbezetting van de formatie. Deze is vooral terug te voeren op de vacaturestop die DNB en PVK hebben gehanteerd van 15 mei 2003 tot 1 april 2004 in de aanloop naar de fusie;
- De kostenverdelingsmethodiek over de verschillende doelgroepen is in de begroting 2005 en 2006 op andere principes gebaseerd dan in de realisatie en de begroting van 2004. De belangrijkste wijziging betreft het rechtstreeks toerekenen van het integriteitstoezicht uit hoofde van de Wid, Wet Mot en Sanctiewet naar de Geldtransactiekantoren en de Beleggingsondernemingen. In de begroting en realisatie 2004 waren deze activiteiten toegerekend naar de Wid/Wet Mot/Sanctiewet.